

Glasiło Občine Lukovica

Rokovnjak

Oktober 2022, letnik XXIII, številka 8, izid: 20. 10. 2022

stran 6

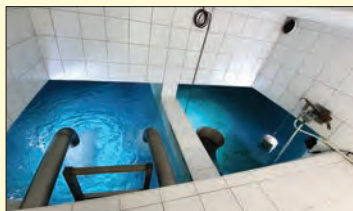
Občina Lukovica se je predstavila v Domžalah

stran 11

Intervju: Katja Pervinšek, podpoveljnica Gasilske zveze Lukovica

stran 27

Podnebne spremembe: Kako je s pitno vodo v občini Lukovica?

Za toplo zimo
in pomlad,
kurilno olje
dostavlja
Hubat!

**DOSTAVA
KURILNEGA OLJA**

080 22 36

HUBAT www.hubat.si

**MENJAVA IN PRODAJA
GUM VSEH ZNAMK**

**VULKANIZERSTVO IN
IZPUŠNI SISTEMI**

GAS

GOSTIČ AVTOSERVIS
David Gostič s.p., Zaboršt 24, 1225 Lukovica

041/58 58 15 www.gostic.si

z vami že **120** let

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE Z.O.O.

Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje

Tel: 04/252 90 10, info@kzcerklje.si, www.kzcerklje.si

Spremljajte naše aktivnosti tudi na naši facebook strani.

Trgovina BLAGOVICA,

Blagovica 10, tel: 041/370-437

Trgovina MORAVČE,

Vegova ulica 7, tel: 01/834-56-84

VSE ZA KMETIJO, DELAVNICO, DOM IN VRT**Sadike za jesenske zasaditve**

Callune, mačehe, krizanteme, ...

**Zemlja in
okrasni pesek
za gredice in
grobove**

DOMAČE DOBROTE

Suhe mesnine (klobase, salame, narezki, ...), domači siri, domači štruklji, domače testenine (makaroni, mlinci, rezanci, ribana kaša), moka, ...

SVEČE**-10%
POPUST**ob nakupu
celega kartona
sveč

UVODNE BESEDE

Spoštovane bralke in bralci, tokrat okto-brsko številko Rokovnjača prebirate malo prej, kot je bilo načrtovano v letnem planu, saj bo zaradi prihajajočih lokalnih volitev in z njimi povezanimi volilnimi opravili 4. novembra izšla izredna številka, 17. novembra pa nato še redna.

Nova številka glasila Rokovnjač vam tudi tokrat prinaša veliko zanimivega branja. V njej vas seznanjamo, da je občinski prostorski načrt dobil zeleno luč za zadnjo fazo, kar pomeni, da je končno pripravljen za predstavitev javnosti, s tem pa vse bližje tudi težko pričakovanemu sprejemu. V prejšnji številki ste izvedeli, kdo so letošnji nagrajenci županje, tokrat pa jih predstavljamo bolj podrobno. Predstavljamo vam utrinke s prireditve Dobrodoljši v Domžalah, na kateri so se predstavili ponudniki pridelkov in izdelkov iz občine Lukovica, društva pa so poskrbela za pester in zanimiv kulturni program.

Ker je mesec oktober tradicionalno mesec požarne varnosti, je tokrat naša osrednja gostja iz gasilskih vrst. Pogovarjali smo se s Katjo Pervinšek, podpoveljnico Gasilske zveze Lukovica, ki prihaja iz Krašnje, kjer je orala ledino kot prva operativna gasilka v tamkajšnjem gasilskem društvu. V intervjuju boste izvedeli veliko o njeni gasilski poti, gasilstvu, dotaknila pa sva se tudi vloge žensk v gasilstvu.

Na straneh dogodki in društva predstavljamo aktivnosti društev, ki jih tudi tokrat ni bilo malo. Na športni strani pa predstavljamo Patricka Novaka, učenca OŠ Janka Kersnika Brdo, vzhajajočo zvezdo na slovenski atletski sceni.

Podnebne spremembe so bile dolgo stvar prihodnosti, toda zdaj podnebje spreminjamo tako hitro, da prvič v zgodovini vidimo tudi posledice. O vplivih vremenskih dogodkov na oskrbo s pitno vodo, lukoviških pitnih virih, obnovi vodovodnega kanalizacijskega omrežja ter na kakšen način se bo treba prilagajati podnebnim spremembam, da bo pitna voda tudi v prihodnosti tekla iz naših pip, smo se pogovarjali z direktorjem Javnega komunalnega podjetja Prodnik d.o.o. Markom Faturjem ter županjo mag. Olgo Vrankar.

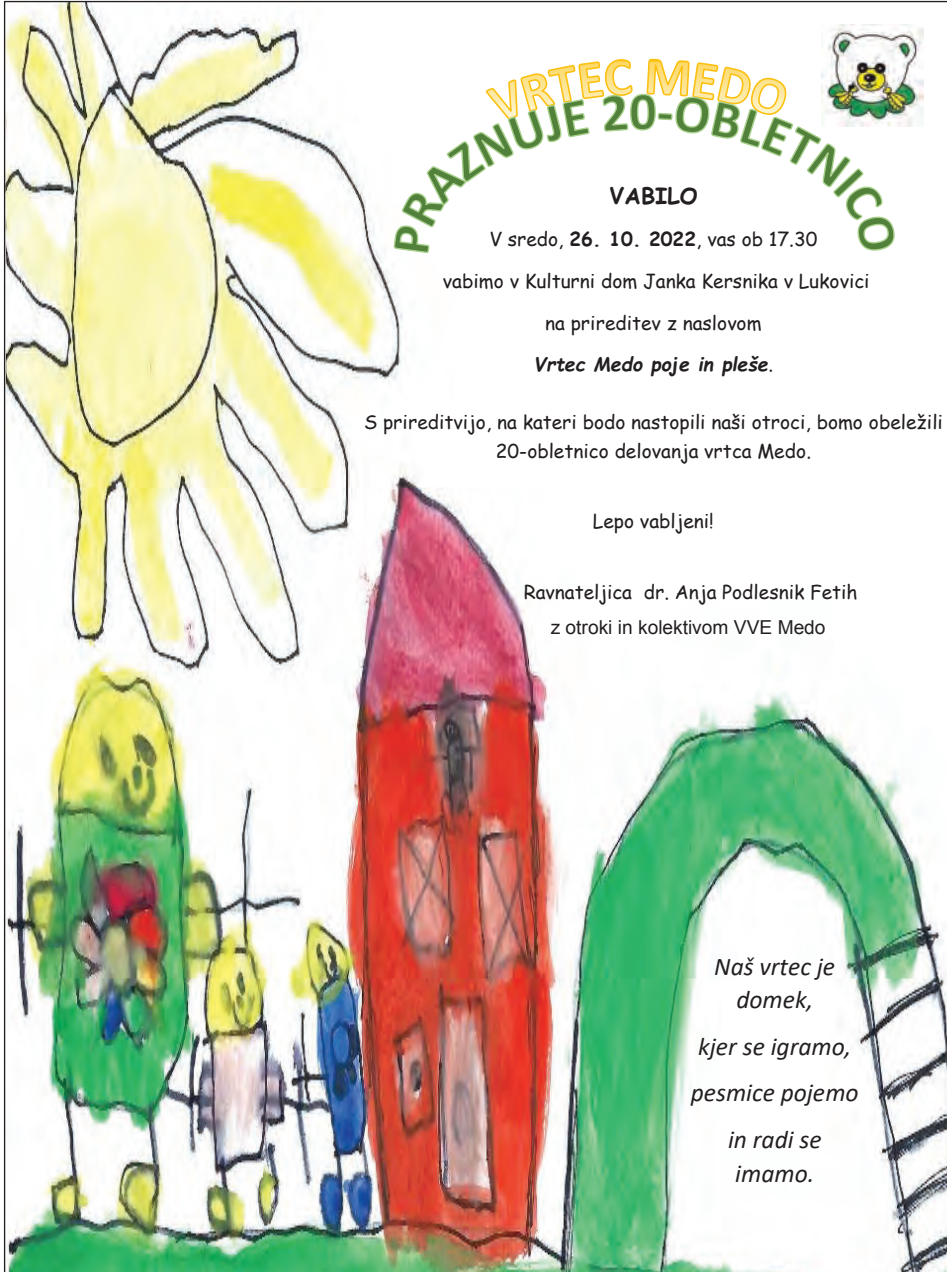
Želim vam prijetno branje!

MIHA ULČAR

Naslednja izredna številka Rokovnjača bo izšla 4. novembra 2022; rok za oddajo člankov je 24. oktober 2022 do 12. ure. Članki, ki bodo poslani po tem roku, v aktualni številki ne bodo objavljeni. Svoje članke, dolge največ 1500 znakov s presledki, pošljite po e-pošti na naslov: rokovnjac@lukovica.si. Sprejemamo le prispevke v elektronski obliki (word, PDF). Za več informacij pošljite sporočilo na zgoraj navedeni elektronski naslov.

VSEBINA

Uvodnik županje	4	Vrtec Medo v Tednu otroka	22
Občinski prostorski načrt ima zeleno luč za zadnjo fazo	5	Patrick Novak, vzhajajoča zvezda	24
Občina Lukovica se je predstavila v Domžalah	6	na slovenski atletski sceni	25
Ptice iz Lukovice ujete v fotografski objektiv Ivana Petriča	7	Uporaba čebeljih pridelkov za zdravje	27
Intervju s Katjo Pervinšek	11	Podnebne spremembe: Kako je s pitno vodo v občini Lukovica?	32
Dogodki	14	Obvestila, politika	33
Društva	18	Zahvale	34
		Križanka	34

VRTEC MEDO
PRAZNUJE 20-OBLETNICO

VABILO
V sredo, 26. 10. 2022, vas ob 17.30
vabimo v Kulturni dom Janka Kersnika v Lukovici
na prireditve z naslovom
Vrtec Medo poje in pleše.

S prireditvijo, na kateri bodo nastopili naši otroci, bomo obeležili 20-letnico delovanja vrta Medo.

Lepo vabljeni!

Ravnateljica dr. Anja Podlesnik Fetih
z otroki in kolektivom VVE Medo

*Naš vrtec je domek,
kjer se igramo,
pesmice pojemo
in radi se imamo.*

ROKOVNJAČ je glasilo Občine Lukovica. Brezplačno ga prejemo vsa gospodinjstva občine Lukovica; odgovorni urednik: Miha Ulčar, uredniški odbor: Gregor Berlec, Andreja Čokl, Drago Juteršek in Petra Pavlič; ustanoviteljica: Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica, t: 01/729 63 00, jezikovni pregled: Anja Žabkar; spletna stran: www.lukovica.si, e-naslov: rokovnjac@lukovica.si; produkcija: IR IMAGE, Medvedova 25, Kamnik; trženje oglasnega prostora: IR IMAGE, Medvedova 25, Kamnik; naklada: 2.048 izvodov. Glasilo spada med proizvode, za katere se obračunava 5 % DDV (Zakon o davku na dodano vrednost, Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami). Rokovnjač je vpisan v evidenco javnih glasil Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 1661 in v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 380. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja besedil glede na tehnične in materialne možnosti. Nenaročenih člankov ne honoriramo. Članki v rubriki pisma bralcev in politika niso lektorirani. Na naslovnic: Podelitev diplom in činov novim operativnim gasilcem, višjim gasilcem in bolničarjem, foto: Drago Juteršek.

Bogata jesen

Spoštovane občanke in občani,

narava okoli nas se že obdaja s pisanimi jesenskimi barvami, saj smo že zakorakali v jesenski čas. Naše misli so še vedno polne lepih vtisov, ki smo jih septembra dobili na številnih dogodkih, ki so se zvrstili tekom meseca v sklopu praznovanja občinskega praznika in obeležitve 170-letnice rojstva našega rojaka Janka Kersnika. O nekaterih dogodkih ste lahko prebrali v septembrski številki Rokovnjača. Ker pa se jih je tekom meseca zgodilo še kar nekaj, je prav, da jih omenim, saj so se naša društva izredno potrudila ter uspela izpeljati čudovite raznovrstne dogodke, na katerih je vsak našel nekaj zase. Vsem društvom se ob tej priložnosti iz srca zahvaljujem, obenem me veseli, da so z organizacijo dogodkov pokazali pripadnost naši občini ter na ta način še bolj povezali občanke in občane.

10. septembra je potekalo tradicionalno srečanje krajanov KS Trojane, KS Šentgotard in naselij Limovce in Zaplanina pred gasilskih domom na Trojanah. Istega dne je Območno združenje slovenskih častnikov Domžale izvedlo tradicionalni častniški kolesarski krog, ki je vključil člane OZŠC in člane Društev upokojencev Radomlje in Lukovica s postankom na trgu v Lukovici, kjer sva jih sprejela s podžupanom Dragarjem.

Med tradicionalnimi prireditvami ob občinskem prazniku sta tudi meddružinsko strelsko tekmovanje za pokal Občine Lukovica, ki ga je Lovska družina Lukovica organizirala 11. septembra, ter odprti šahovski turnir s podelitvijo nagrad udeležencem, ki ga je Šahovsko društvo Črni graben izpeljalo 16. septembra. Istega dne smo v Pungartnikovi hiši najprej občudovali razstavljene fotografije ptičev Ivana Petriča, nato pa smo se preselili v kulturni dom, kjer smo prisluhnili Otroškemu pevskemu zboru Škrjančki iz Argentine. V zboru prepeva 20 otrok in prav vsi poleg argentinskih šol obiskujejo še slovenske sobotne šole. Z ljubeznijo do vsega, kar je slovenskega, več let neutrudno vadijo in pojejo na prireditvah slovenske skupnosti. Škrjančke je gostil Mešani pevski zbor Šentviški zvon. Gasilska zveza Lukovica enkrat letno izvede tekmovanje svojih prostovoljnih gasilskih društev. Tekmovanje je letos potekalo 25. septembra. Občinsko praznovanje smo zaključili 27. 9. s podelitvijo diplom in činov novim operativnim gasilcem ter višjim gasilcem in bolničarjem. Obenem smo na slovesnosti obeležili tudi 25-letnico Gasilske zveze Lukovica. Ob tej priložnosti naši gasilski zvezi čestitam za uspešno delovanje ter se ji zahvaljujem za konstruktivno sodelovanje. Prav tako me veseli, da je v letu 2021 tečaje in izpite opravilo 13 novih operativnih gasilk in gasilcev, 14 bolničark in bolničarjev, tečaj za čin višjih gasilcev pa devet gasilcev in ena gasilka.

Ker nas je letos poleti prizadela suša, smo na Občini imenovali Komisijo za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah. Ta je 30. septembra zaključila vnos podatkov iz 186 vlog za oceno škode po suši, ki je naše kraje pestila od začetka junija. Skupaj je bila prijavljena škoda v višini 471.328,34 EUR. Vloge so bile vnesene v aplikacijo Ajda in tako posredovane v reševanje pristojnim organom.

Za uvedbo participativnega proračuna »Odločamo skupaj!« so bile v tednu od 26. do 29. 9. 2022 na območju občine izvedene predstavitve v posameznih krajevnih skupnostih: Blagovica in Trojane (26. 9. 2022), Češnjice in Krašnja (27. 9. 2022), Zlato Polje in Lukovica (28. 9. 2022), Rafole in Prevoje (29. 9. 2022). Veseli me, da na Občino že prihajajo prvi predlogi projektov, o katerih boste občanke in občani glasovali v začetku novembra in za katere bo v občinskem proračunu namenjenih 80.000 EUR. Več o tem si lahko v tej številki Rokovnjača preberete v posebnem prispevku.

Izjemno me veseli, da je občinski prostorski načrt končno pripravljen za predstavitev javnosti, s tem pa je vse bližje tudi težko pričakovanemu sprejemu, za katerega se Občina Lukovica trudi že od leta 2004. Po večletnih pogajanjih z državo smo prišli do kompromisne rešitve in odpra-

vili ovire, zaradi katerih sta tako občinski prostorski načrt kot strategija prostorskega razvoja občine Lukovica leta 2010 obstala na mrtvi točki. Občina je v letu 2018 pristopila k pripravi novega Občinskega prostorskega načrta (OPN) kot enovitega (strateškega in izvedbenega) prostorskega akta, ki ima sedaj zeleno luč za zadnjo fazo. Več o tem si lahko preberete v tej številki Rokovnjača.

V začetku oktobra je v Krašnji ponovno dišalo po krofih, saj je potekal 35. tek za krof, 27. pohod za krof, 9. krofkov tek in 2. tek veteranov. Prijetna športno-rekreativna prireditev je tudi tokrat privabila številne udeležence vseh starosti.

Tudi letos je Občina Lukovica z našimi ponudniki pridelkov in izdelkov ter društvu poskrbela za pestro oktobrsko sobotno dopoldne na domažalskem tržnem prostoru, kjer smo se letos predstavili že petiči. Ob vstopu na tržnico so obiskovalce pričakali rokovnjači iz Turistično olepševalnega društva Brdo-Lukovica. Kot vedno je tudi letos zadišalo po domačih dobrotah, domačih izdelkih in kulturnem utripu naše doline – predstavili so se: kmetija Jergan, ekološka kmetija Plahutnik – Razgledi z vrha, ekološka kmetija Pr' Matožet, ekološka kmetija Kašnik, kmetija Nakrst, kmetija Šinkovec – Osredkar, čebelarstvo Cirer, čebelarstvo Dular, Mladinski klub Stik ter MePZ Šentviški zvon, Godba Lukovica, harmonikar Blaž Omahna, KUD Fran Maselj Podlimbarski s pletenjem kit iz pšenične slame in Društvo upokojencev Lukovica s svojimi rokodelskimi in likovnimi mojstrovini. Lovska družina Lukovica je tudi letos poskrbela za pripravo dobrega divjačinskega golaža.

Oktober je tradicionalno mesec požarne varnosti, ko gasilci izvajajo številne aktivnosti, namenjene širši javnosti, saj jim na ta način želijo približje predstaviti gasilsko dejavnost ter seznaniti s preventivnimi ravnanji v vsakdanjem življenju. 1. oktobra je PGD Prevoje v sklopu meseca požarne varnosti organiziralo večjo gasilsko reševalno vajo na Dunajski cesti na Prevojah pri Šentvidu. Na vaji je sodelovalo dvainštirideset gasilcev iz sedmih gasilskih enot.

Gasilce krasijo plemenite lastnosti, kot so dobrosrčnost, solidarnost in pogum, saj so v vsakem trenutku pripravljeni priskočiti na pomoč sočloveku v nesreči. Ko bližnji potrebuje pomoč, ne oklevajo niti za trenutek. To pa dokazujejo iz dneva v dan. Ob večjih naravnih nesrečah na pomoč priskočijo tudi v druge predele naše države, kot na primer letos poleti na Kras. Opravljati vlogo gasilca zahteva celega človeka, usposobljenega in z dobro tehniko. Tega se zavedamo tudi na Občini Lukovica, saj tako z gasilsko zvezo kot z vsemi gasilskimi društvi sodelujemo zgledno in jim zagotavljamo finančna sredstva. V letu 2019 je Občina poskrbela za dokončanje gasilskega doma v Blagovici, leta 2021 pa za nabavo gasilskega vozila za prevoz moštva PGD Blagovica. Lani smo financirali nakup specialnega vozila za gasilce PGD Trojane. V sklopu gradnje Društvenega doma v Krašnji so dodatne garažne prostore pridobili tudi gasilci. Občina vsem petim prostovoljnimi gasilskimi društvom zagotavlja tudi finančna sredstva za nakup opreme in izobraževanja ter povrne stroške za intervencije.

Še naprej se bom močno zavzemala za ustrezne pogoje dela naših gasilcev, za zagotavljanje in izvedbo primernih izobraževanj in usposabljanj ter za vrhunsko opremo, ki bo gasilcem zagotavljala varno in učinkovito reševanje intervencij tudi v prihodnje.

Spoštovane občanke in občani, počasi se izteka prvi mandat mojega županovanja. Skupaj z ekipo smo izvedli številne odlične projekte na različnih področjih delovanja ter sanirali mnoge izzive, ki so pestili našo občino v preteklosti. Pošteno delo, iskreni odnosi, pripadnost, zagnanost ter spoštovanje enakih kriterijev in pravil za vse oziroma vsakogar je zaznamovalo naše delovanje v minulih štirih letih.

Dovolite mi, da vas s tega mesta nagovorim in zaprosim za vašo vnovično podporo. Razvojno naravnan program je ključen za nadaljnji razvoj in nenehni napredek naše občine. Ponosno in poštvenovalno bomo tudi v naslednjem mandatu snovali in izvajali projekte, ki plemenitijo našo družbo in okolje, v katerem živimo. Hvala vsem za dosedanje sodelovanje, ki se ga z ekipo nadejamo tudi v prihodnje.

Občinski prostorski načrt ima zeleno luč za zadnjo fazo

Občinski prostorski načrt je končno pripravljen za predstavitev javnosti, s tem pa je vse bližje tudi težko pričakovanemu sprejemu. Kot je znano, se Občina Lukovica že od leta 2004 trudi sprejeti nov prostorski dokument, ki bo nadomestil še vedno veljavni stari prostorski plan. Začelo se je s pripravo Strategije prostorskega razvoja občine, kateri je sočasno sledila tudi priprava Prostorskega reda občine kot izvedbenega akta. Leta 2010 sta oba postopka obstala na mrtvi točki zaradi odločitve Ministrstva za okolje in prostor, da so obstoječa stavbna zemljišča na območju Prevojskih gmajn, ki so bila namenjena razvoju gospodarskih dejavnosti, nesprejemljiva z vidika vplivov na okolje. Sledila so večletna pogajanja z državo, rezultat katerih je bila kompromisna rešitev v smislu uravnoveženosti med razvojnimi in varstvenimi cilji prostorskega razvoja tega dela občine. Občina je v letu 2018 pristopila k pripravi novega Občinskega prostorskega načrta (OPN) kot enovitega (strateškega in izvedbenega) prostorskega akta.

Osnutek OPN je bil tako pripravljen na spremenjenih izhodiščih, predvsem z vidika varstva narave. Dne 25. 4. 2019 je bil osnutek posredovan v prvo mnenje vsem pristojnim nosilcem urejanja prostora. Mnenje je izdalo vseh 24 ministrstev oziroma organov v njihovi sestavi in nosilcev javnih pooblastil. Ministrstvo za okolje in prostor pa je dne 29. 11. 2019 izdalo odločbo, s katero je občini naložilo obveznost izvedbe postopka celovite presoje vplivov OPN na okolje po določilih Zakona o varstvu okolja. Zato mora občina vzporedno s pripravo OPN speljati tudi postopek okoljske presoje.

V fazi pridobivanja prvih mnenj so sproti potekala usklajevanja z ministrstvi na ključnih področjih prostorskega načrtovanja. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je sprva kot nesprejemljive opredelilo 70 predlaganih posegov na kmetijska zemljišča, 53 posegov pa kot pogojno sprejemljive. Ministrstvo je občini na sestanku dne 16. 9. 2019 podalo usmeritve, na podlagi katerih smo pripravili bilanco površin, ki so predlagane za širitev in za izzem stavbnih zemljišč. Dne 18. 11. 2019 smo na ministrstvo ponovno posredovali dopolnjeno vlogo, na katero smo dne 14. 2. 2020 prejeli usklajeno dopolnilno prvo mnenje s področja kmetijstva.

Kranjska območna enota Zavoda RS za varstvo narave je v mnenju podala zahtevo, da se v OPN vključi obsežne varstvene pogoje in usmeritve na območjih naravnih vrednot in na ekološko pomembnih območjih. S predstavniki navedenega zavoda smo dne 3. 10. 2019 organizirali sestanek, na katerem smo se dogovorili za usklajene rešitve. V razgovorih z zavodom smo v marcu 2021 dokončno dorekli meje širitve Logističnega centra Hofer in predvidene posege na območju Prevojskih ribnikov ter za ta namen opredelili nadomestne ukrepe za zmanjšanje vpliva na naravo. S tem je bila začrtana tudi končna meja Prevojskih gmajn, ki bodo skupaj s sosednjimi Češeniškimi gmajnami zavarovane kot krajinski park. Postopek zavarovanja poteka pod okriljem države.

Z Ministrstvom za kulturo in Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije iz Kranja je bilo v obdobju od avgusta 2019 do marca 2020 opravljenih pet usklajevalnih sestankov. Ob prisotnosti nekaterih lastnikov nepremičnin na območju Brda pri Lukovici smo izvedli tudi terenski ogled. Namen vseh sestankov je bil poiskati prostorske rešitve za posamezne predlagane posege v prostor z vidika varovanja kulturne dediščine. Pri tem so bila še posebej izpostavljena območja večjih naselij, kot so Blagovica, Krašnja, Lukovica z Brdom, Spodnje Prapreče in Šentvid. Skupno je bilo usklajenih 42 predlaganih posegov v prostor. Dodaten izziv so predstavljale uskladitve namenske rabe prostora za obstoječe nelegalne objekte na arheoloških najdiščih, pa tudi pobuda Kmetijskega inštituta Slovenije za umestitev večnamenskega objekta na območju poskusnega sadovnjaka Brdo. Slednje je zaradi vplivnega območja gradu terjalo večletno usklajevanje različnih variant, zadnjo je ministrstvo potrdilo šele konec lanskega oktobra. Ministrstvo je občini vseskozi izdajalo tudi dodatna stališča, usmeritve in dopolnilne smernice za pripravo OPN.

Mnenje Direktorata za energijo (področje rudarstva), vezano na območja izkoriščanja mineralnih surovin in sanacije degradiranih območij z opuščenimi peskokopi, smo uskladili na sestanku dne 22. 5. 2020.

Konec januarja 2020 smo imeli sestanek v prostorih Družbe za avtoceste (DARS), na katerem smo razčlenjeno obravnavali vseh 19 smernic tega resorja. Ker je osnutek OPN določal tudi nekaj lokacij za novo stanovanjsko gradnjo v dolinskem delu občine, torej v vplivnem območju avtoceste in regionalne ceste, je bila za ta območja na zahtevo DARS s strani občine naročena izdelava študije hrupa (ocena obremenjenosti s hrupom) s predlogom protihrupnih ukrepov in s prometnimi podatki za plansko leto 2040. DARS je k tej študiji in sprejemljivosti sprememb namenske rabe za predlagano stanovanjsko gradnjo podal mnenje z dne 25. 1. 2021.

V luči vse pogostejših naravnih nesreč, ki jih povzročajo visoke vode vodotokov in njihovi hudourniški pritoki ter z njimi povezana erozija, je

danes področje upravljanja z vodami med najpomembnejšimi pri pripravi občinskih prostorskih aktov na vseh ravneh. Direkcija RS za vode, ki je pristojna za to področje, je mnenje na osnutek OPN pripravila šele v začetku februarja 2021, ker je le-to temeljilo na sočasni pripravi poplavne študije za celotno območje občine Lukovica. Študija je bila sicer pred leti že izdelana, vendar ne v skladu s predpisanimi metodološkimi pravili, zato tudi ni bila potrjena v recenziji na direkciji. Ker njen izdovalec T-pring d.o.o. kljub dopolnitvam ni zadostil zahtevam in usmeritvam direkcije, je občina avgusta 2020 podpisala pogodbo z Inštitutom za vodarstvo iz Ljubljane za izdelavo nove poplavne študije. Študija je bila marca 2021 posredovana direkciji v prvo recenzijo, po uskladitvi z recenzentom pa ponovno oktobra 2021. Takrat jo je direkcija tudi potrdila in nekaj mesecev kasneje objavila v svoji uradni evidenci, to je v Atlasu voda. Potrjena študija je v postopku celovite presoje vplivov na okolje služila kot strokovna podlaga za presojo sprejemljivosti posameznih pobud in predlogov za vzpostavitev novih stavbnih zemljišč za gradnjo objektov na poplavno ogroženih območjih. So pa njeni rezultati, prikazani na kartah poplavne in erozijske nevarnosti, pokazali še druge poplavne probleme na območju občine, predvsem na nekaterih obstoječih pozidanih zemljiščih in na zazidljivih parcelah. Za lastnike slednjih je občina v letošnjem juniju organizirala seznanitev z novimi dejstvi glede poplav, s katerimi se bodo srečevali bodoči investitorji gradenj na teh območjih. Pri tem je bilo še posebej izpostavljeno območje v Lukovici med avtocesto in regionalno cesto, za katerega je bil že v letu 2005 sprejet veljavni izvedbeni akt.

Občina je po podrobni preučitvi vseh pridobljenih prvih mnenj nosilcev urejanja prostora ter na podlagi dodatno pridobljenih rešitev in usmeritev na usklajevalnih sestankih s posameznimi mnenjedajalci vnesla vsebinske spremembe in dopolnitve v osnutek OPN, s čimer je bil izdelan dopolnjen osnutek OPN, primeren za javno razgrnitev. Skupaj z OPN je obvezno razgrniti tudi okoljsko poročilo, saj, kot že omenjeno, sočasno poteka postopek okoljske presoje. Še pred tem pa smo morali k ustreznosti okoljskega poročila pridobiti mnenja ministrstev s področja varstva narave, kulturne dediščine, voda, zdravja ljudi in gozdarstva. Okoljsko poročilo mora biti po predpisih izdelano tako dobro, da se na njegovi podlagi lahko presoja vplive načrtovanega OPN na okolje. Zato smo dne 26. 1. 2022 na Ministrstvo za okolje in prostor poslali vlogo za objavo dopolnjenega osnutka OPN z okoljskim poročilom na njihovem spletnem strežniku. Gradivo je bilo objavljeno dne 18. 2. 2022, takoj za tem smo pisno pozvali pristojne državne organe k predložitvi mnenj o ustreznosti okoljskega poročila. Kljub predpisanemu enomesečnemu roku je pridobivanje teh mnenj trajalo vse do konca letošnjega septembra. Mnenja Zavoda RS za varstvo narave, Zavoda za gozdove Slovenije in Ministrstva za zdravje so bila sicer po manjših uskladitvah izdana že spomladi, več časa pa je bilo potrebnega za končno potrditev okoljskega poročila na področju varstva voda in kulturne dediščine. Glede na rezultate poplavne študije smo se s poplavno problematiko občine začeli aktivno ukvarjati že novembra in decembra 2021. Sklicanih je bilo več sestankov s predstavniki izdelovalcev OPN, poplavne študije, okoljskega poročila in Direkcije RS za vode. Usklajevalo se je 20 načrtovanih posegov na poplavnih območjih, za katera smo pripravili strokovna izhodišča in stališča ter skupaj z Direkcijo RS za vode poiskali možne rešitve. Za nekatere posege so bili določeni omilitveni ukrepi, za druge pa ni bilo druge možnosti kot opustitev. Po uspešni dopolnitvi okoljskega poročila je Direkcija RS za vode izdala mnenje z dne 25. 7. 2022, s katerim je potrdila njegovo ustreznost. Tako je manjkala le še potrditev Ministrstva za kulturo, ki je najprej izdalo mnenje z dne 25. 3. 2022 o potrebi dodatni dopolnitvi okoljskega poročila, kasneje pa sta sledili še dve dopolnitvi (30. 5. 2022 in 5. 8. 2022). Na koncu so med ministrstvom in občino potekala zaključna neformalna usklajevanja, na podlagi katerih je ministrstvo dne 27. 9. 2022 izdalo pozitivno mnenje. Z njim pa so bila zaključena tudi usklajevanja okoljskega poročila na vseh segmentih okolja. Nato je moralo Ministrstvo za okolje in prostor

vse skupaj ponovno preveriti in izdati končno mnenje, da je okoljsko poročilo ustrezno pripravljeno in da omogoča presojo vplivov OPN na okolje. S tem pa se je prižgala zelena luč za javno razgrnitev OPN in okoljskega poročila.

Takoj po prvi obravnavi dopolnjenega osnutka OPN na seji občinskega sveta, ki bo dne 19. 10. 2022, bomo organizirali dvomesečno javno razgrnitev (v mesecih november in december). V občinskem glasilu in na spletni strani bomo javnost pravočasno obvestili o času in kraju javne razgrnitve in obravnave ter o načinu dajanja pripomb. Po končani javni razgrnitvi bodo pripravljena in sprejeta stališča do vseh prejetih pripomb in predlogov javnosti, na njihovi podlagi pa bo izdelan predlog OPN. K predlogu bomo pridobili še zadnja (druga) mnenja nosilcev urejanja prostora ter mnenje Ministrstva za okolje in prostor o spremljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje, nato pa sledi samo še sprejem OPN na občinskem svetu.

Do sprejema OPN mora občina izpolniti še zakonsko obveznost pridobitve soglasja Vlade RS za načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena. To soglasje moramo pridobiti zato, ker se na območju občine nahaja več veljavnih državnih prostorskih načrtov za avtocesto in prenosne plinovode, v njihova območja pa posegajo tako obstoječa stavbna zemljišča kot tudi načrtovane ureditve. Občina je že pridobila soglasje DARS-a in Plinovodov, vladi pa posredovala pobudo v medresorsko usklajevanje.

Po javni razgrnitvi bo postopek do sprejema OPN hitrejši in enostavnejši, saj je bila glavnina dela že opravljena. Po sprejemu OPN pa nas čaka že nov postopek priprave njegovih sprememb in dopolnitev zaradi številnih novih pobud občanov za spremembo namenske rabe zemljišč.

OBČINSKA UPRAVA

Občina Lukovica se je v Domžalah predstavila s pestro ponudbo, kulturnim programom in običaji

Prav pestro je bilo tokratno sobotno dopoldne na domžalskem tržnem prostoru, saj se je s ponudbo lokalnih pridelkov in izdelkov, kulinariko, običaji in kulturnim programom predstavila občina Lukovica. Na prireditvi Dobrodošli v Domžalah so sodelovali številni ponudniki in društva z območja občine Lukovica, ki so obiskovalcem pripravili prav prijetno vzdušje, zato sta Katka Bohinc iz Občine Lukovica ter Vido Repanšek, idejni vodja in organizator prireditev na domžalskem tržnem prostoru, lahko vidno olajšano spremljala ta enkratni dogodek, poln pesmi in prikaza starih ljudskih običajev.

Napovedovalka Tanja Vidic Goršak je spretno krmarila z napovedmi številnih društev ter ponudnikov iz občine Lukovica, ki so se v soboto, 8. oktobra 2022, predstavili na domžalskem tržnem prostoru. Prireditve sta se udeležila tudi podžupan Občine Domžale Marjan Ravnikar in podžupan Občine Lukovica Vincenc Dragar, ki sta se v pozdravnem nagovoru zahvalila domačinom za gostoljubje, gostom pa za enkratni kulturni program, ki je obogatil napore ponudnikov pri predstavitvi. Podžupana sta si izmenjala tudi darila.

Kulturni program so popestrili: Kulturno umetniško društvo Fran Maselj Podlimbarski, nastopila je njihova mešana skupina ljudskih pevcev iz Krašnje, za ohranjanje kulturne dediščine njihovega kraja pa že vrsto let prizadevno skrbijo njihove preužitkarice, ki so obiskovalcem prikazale pletenje kit iz slame; Mešani pevski zbor Šentviški zvon, ki se je s svojo bogato pevsko zgodovino globoko zasidral v domačem okolju, prepoznaven pa je postal tudi v širšem slovenskem prostoru. Zbor stoji na pragu 33. obletnice prepevanja. Predsednica zbora je Andreja Volf, zbor pa od jeseni 2015 vodita Špela in Matevž Kink; Kulturno-umetniško društvo Godba Lukovica so leta 1998 ustanovili glasbeni zanesejniki v občini Lukovica. Iz praktično ničesar so na noge postavili pihalni orkester, ki se je razvil v več kot 40-članski orkester. Godba, ki deluje pod strokovnim vodstvom Daniela Leskovića, nastopa na praktično vseh prireditvah v domači občini in širše. V letošnjem letu so se skupaj z radeškimi mažoretkami udeležili tekmovanja slovenskih godb in mažoretnih skupin ter zopet osvojili zlato plaketo.

Med premori je na harmoniko igral Blaž Omahna, ki je sin harmonikarja skupine Gamsi, Toneta Omahna. Blaž je zelo povezan z občino Lukovi-

ca, saj njegova mami izhaja iz znane prevojske gostilne Pri Gašperju. Ob koncu tedna Blaž rad tudi zaigra v gostilni pri starem atu Božu in stari mami Francki, če pa je gneča, brž v pomivalnico zdrvi in pomaga pomivati posodo. Drugače je Blaž dijak 4. letnika Vegove šole.

S svojo pestro ponudbo pridelkov in izdelkov so se na stojnicah predstavili: kmetija Jergan z domačimi siri; ekološka kmetija Pr' Matožet z rezanci, testeninami ter različnimi vrstami kruha; Mladinski klub Stik, ki deluje s ciljem povezovanja mladih, spodbujanja kreativnega mišljenja in proaktivnega vključevanja mladih v občini Lukovica in okolici, je poskrbel za peko palačink; čebelarstvo Anton Cirer s ponudbo medu in medenih izdelkov; Društvo upokojoyence Lukovica z razstavo ročnih del; čebelarstvo Dular Mirko s ponudbo letošnjega akacijevga, cvetličnega in kostanjevega medu, ki so ga čebele nabrale v Beli krajini; Lovska družina Lukovica, ki je poskrbela za degustacijo divjačinskega golaža; ekološka kmetija Kašnik, ki je imela v ponudbi jabolka – njihova vodilna sorta je topaz –, ukvarjajo pa se tudi s turistično dejavnostjo; kmetija Nakrst je imela v ponudbi zelenjavo, med ter dobrote iz gozda; kmetija Šinkovec – Osredkar, ki je gorska višinska eko kmetija na 720 metrih nadmorske višine, je imela v ponudbi zelenjavo, sokove, žganjice in dobrote iz gozda; TOD Brdo-Lukovica je promoviralo svojo dejavnost, za kar so poskrbeli "rokovnjači"; Občina Lukovica s promocijskim materialom.

Občina Lukovica se vsem ponudnikom, posameznikom in sodelujočim društvom iskreno zahvaljuje za sooblikovanje dogodka, Domžalčanom in drugim obiskovalcem pa za obisk.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

»ODLOČAMO SKUPAJ!«

Predloge projektov zbiramo do 24. 10. 2022 do 12. ure

Na Občino Lukovica že prihajajo prvi predlogi projektov, o katerih boste občanke in občani glasovali v začetku novembra in za katere bo v občinskem proračunu namenjenih 80.000 EUR.

Celoten postopek prvega cikla izvedbe participativnega proračuna smo zainteresiranim prebivalcem v vseh krajevnih skupnostih predstavili v tednu od 26. 9. 2022 do 29. 9. 2022. Podrobneje smo predstavili celoten proces izvedbe, spoznali primere projektov iz prakse drugih občin, pregledali merila za upravičenost projektov in obrazec za prijavo projektov ter odgovorili na vsa odprta vprašanja.

Hvala vsem udeležencem, da ste nam postavljali odlična vprašanja, izmenjali že konkretne ideje projektov in nam postavili tudi druga vprašanja, ki so pomembna za kakovost bivanja v naši občini.

Veseli nas, da ste pozdravili pobudo Občine Lukovica za uvedbo tega mehanizma soodločanja občanov in se strinjali, da gre za enega bolj demokratičnih pristopov pri razporejanju dela občinskega denarja. Z veliko mero konstruktivnosti ste podali tudi nekaj predlogov za izboljšanje projekta v naslednjem izvedbenem ciklu, ki bodo obravnavani in smiselno upoštevani glede na končne rezultate prvega cikla.

Udeleženci smo si izmenjali tudi že nekaj različnih idej za projekte, kot so fitnes v naravi, klopi za starejše, pitniki, urejanje okolice, oglasne deske, izposojevalnice knjig, prostori za medgeneracijsko druženje, prireditve, izmenjevalnice rabljenih stvari in druge.

Srečanja so minila v pozitivnem vzdušju. Želimo si, da bi na Občino v roku prispelo čim večje število kakovostnih predlogov. **Vabljeni, da jih oddate najkasneje do 24. 10. 2022 do 12. ure**, na Občini pa smo vam na razpolago za kakršna koli vprašanja ali pomoč pri prijavi.

Glasovanja o projektih bodo potekala vsak dan od srede, 2. 11. 2022, do vključno nedelje, 6. 11. 2022, od 8. do 12. ure, v sredo tudi v popoldanskem času, od 14. do 17. ure, v sprejemni pisarni Občine Lukovica. Glasovali boste lahko vsi občani/občanke s stalnim bivališčem v Občini Lukovica, ki boste na dan glasovanja dopolnili/-e 16 let.

Vabljeni k spremljanju spletne strani in Facebook strani Občine Lukovica, kjer bomo objavljali vse pomembne informacije o projektu »Odlučamo skupaj!«.

BESEDILO IN FOTO: OBČINSKA UPRAVA

Ptice iz Lukovice ujete v fotografski objektiv Ivana Petriča

Na območju Slovenije se po podatkih Društva za opazovanje in proučevanje ptic nahaja 380 prostoživečih vrst ptic, ki so bile potrjeno opažene na ozemlju Slovenije med leti 1800 in 2011. Poleg teh pa je še vsaj 35 vrst, ki so bile v naravo vnesene umetno in v Sloveniji niso vzpostavile prostoživeče populacije. Ptice so najbolj priljubljena skupina živali, ki jih srečujemo vsakodnevno. Pritegnejo nas s svojim oglašanjem, videzom in sposobnostjo – letenjem. Kot simboli v kulturi, umetnosti in religiji igrajo pomembno vlogo v večini človeških kultur.

Ivan Petrič je ljubiteljski naravoslovni fotograf s Prevoj, ki se je rodil v Slovenj Gradcu, otroštvo preživel na domačiji pod Uršljo goro, osnovno šolo obiskoval v Javorju, nato pa ga je pot vodila v Ljubljano. Otroško željo po fotografiji je začel razvijati šele po tem, ko je imel redno službo, vendar pa se spominja trenutka, ko je na poti iz šole ugledal gamsa in si zaželel, da bi tudi sam lahko nekega dne takšen trenutek ujel v fotografski objektiv. Ljubiteljski fotograf se je s fotografijo resneje začel ukvarjati leta 2005, ko se je udeležil tečaja fotografije pri mojstru fotografije Aleksandru Čufarju.

Od takrat je nastalo veliko fotografij, predvsem ptic, ki bivajo na območju občine Lukovica, seveda pa je ptice slikal po vsej Sloveniji. Da fotografije ne bi samevale v računalniku ali natisnjene nekje v kotu sobe, je nastala fotografska razstava, katere odprtje je potekalo v petek, 16. septembra 2022, v Pungartnikovi hiši v Lukovici. Na razstavi je bilo razstavljenih osemnajst fotografij ptic v vsej svoji pernatih lepoti, ki jih najpogosteje videvamo v občini Lukovica.

Odprtja razstave se je udeležila tudi županja Občine Lukovica mag. Olga Vrankar, v kulturnem programu je sodeloval Mešani pevski zbor Šentviški zvon iz Šentvida pri Lukovici pod vodstvom zborovodij Špele

in Matevža Kinka. Na odprtju razstave je zbrane nagovorila in pozdravila županja mag. Olga Vrankar, ki je povedala, da je omenjena razstava avtorja Ivana Petriča del praznovanja občinskega praznika in v počastitev 170-letnice rojstva Janka Kersnika. »Poleg slikovite Kersnikove zgodovine Pungartnikova hiša gosti tudi slikovite podobe ptic z območja občine Lukovica, ki jih je ustvaril naš občan Ivan Petrič s Prevoj,« je dejala županja in v nadaljevanju predstavila avtorja razstave.

Zbrane je nagovoril tudi avtor razstave Ivan Petrič, ki se lahko pohvali s tem, da je bilo nekaj njegovih del nagrajenih na domačih in mednarodnih razstavah, vendar sam pravi, da ne slika zaradi nagrad, pač pa zato, ker pri svojem hobiju v naravi zelo uživa. Prav tako ne govori o izzivih, pač pa se novih projektov loteva spontano, ko se mu porodi želja po fotografiranju določenega motiva.

Pri računalniških obdelavah fotografij poskuša prikazati čim bolj naraven videz živali. Meni, da je dobra obdelava pol uspeha, v bodoče pa želi svoje znanje nadgrajevati predvsem na področju poznavanja vedenja živali in njihovih lokacij. »Treba je boljše spoznati vedenje živali, da se jim lahko približaš v pravem času. Slikati je treba takrat, ko kaj je in ne takrat, ko česa ni ter potem čakati v nedogled. Primerno vreme ter

svetloba, tvoj prosti čas in prisotnost živali – vse se mora poklopiti, da nastane dobra fotografija,« je zbranim zaupal Petrič.

Najbližje je bil z maskirnim šotorom pri vodomcu, ki ga je leta 2009 fotografiral pri Kroharjevem bajerju v Trnjavu, in sicer z oddaljenosti metra in pol. Vodomca, ki je bil na ogled na razstavi, pa je posnel z razdalje desetih metrov. Svoje fotografije lahko razdeli na dokumentarne oziroma tiste, na katere se je prej pripravljala. »Po pripravah je fotografiranje tista pika na i, saj je treba prej ugotoviti, kje se določena žival zadržuje, se ji pravi čas približati in se kamuflirati, na primer z maskirnim šotorom, vendar pa je vse odvisno tudi od situacije,« je povedal avtor razstave. Sam drugače ni vključen v Društvo za opazovanje in proučevanje ptic (DOPPS), vendar se kljub temu drži njihovega etičnega kodeksa, da se redkih in ogroženih ptic ne fotografira na gnezdu. Tako je npr. svojega prvega vodomca fotografiral šele avgusta, torej po končani gnezditvi, čeprav ga je opazil že spomladi. V letu 2010 je na primer fotografiral kar 38 različnih vrst ptic, vendar so nekatere nastale naključno, druge iz avta, tretje, bolj načrtovane, pa iz maskirnega šotora. Njegova najljubša ptica, ki jo je tudi največkrat poslikal, je vodomec, kljub temu pa si v bodoče želi fotografirati tudi divjega petelina, ruševca, jereba, kobilar-

ja, smrdokavro in črno žolno, ki lahko za sabo pusti pravo razdejanje. »Zanimajo me nove vrste ptic, tiste, ki jih še nisem videl prej. Tudi redke ptice rad fotografiram, kot je bil na primer čebelar, ki je najbolj pisana ptica v Sloveniji, vendar le maja, junija in julija, ko gnezdi pri nas, nato pa se avgusta vrne v Afriko.«

AVTOR: MIRO PIVAR; FOTO: MIRO PIVAR

Nagrajenci županje 2022

1. priznanje

Za izjemen učni uspeh prejme pohvalo županje ANA MARIJA BURJA. Ana Marija Burja iz Spodnjih Kosez je v lanskem letu maturirala na gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra v Kamniku, na programu Predšolska vzgoja. Na zrelostnem izpitu je dobila posebno pohvalo za izjemen uspeh na poklicni maturi in se tako uvrstila med perspektivne bodoče nadarjene študente in odgovorne državljane. Zdaj zaključuje 1. letnik Pedagoške fakultete v Ljubljani, smer Predšolska vzgoja.

Študij ji vzame zelo veliko časa, pa vendar z veseljem vedno pomaga tudi na domači kmetiji. Zna in zmore združevati študij in delo, pri čemer jo žene želja po osvajanju znanja. Ana Marija se zaveda, da je znanje največja vrednota, ki ga lastniku nihče ne more vzeti.

2. priznanje

Za izjemen učni uspeh, diplomu summa cum laude, prejme pohvalo županje ANA STOSCHITZKY.

Ana Stoschitzky iz Lukovice je v lanskem letu pridobila magistrski naziv akademske glasbenice oboistke. Zaradi izjemnih umetniških dosežkov in zaradi izkazane odličnosti diplomskega izpita ji je Senat Akademije za glasbo 22. decembra 2021 podelil posebno priznanje – diplomu s posebno pohvalo SUMMA CUM LAUDE.

Kot oboistka že več let nastopa v Simfoničnem orkestru Domžale-Kamnik, občasno sodeluje s Policijskim orkestrom, Slovensko filharmonijo in v različnih glasbenih sestavih. Z letošnjim septembrom pa je postala profesorica na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani.

3. priznanje

Županjino priznanje – bronasto medaljo za NAJ PROSTOVOLJCA za leto 2021 prejme župnik Bernard Rožman.

Prostovoljec je oseba dejanj v dobro drugih in družbe. Prostovoljstvo predstavlja osebno zadovoljstvo in svobodno voljo posameznika. Kandidat svoje delo opravlja brez pričakovanja finančnih, materialnih ali kakršnih koli protiuslug.

Častni naziv Naj prostovoljec v občini Lukovica za leto 2021 zasluži naš župnik Bernard Rožman, saj je s svojim prostovoljnim delom in podarjenim časom oskrbovancem Doma upokoencev Domžale popešal številne dni in prenekatere trenutke. Je aktiven občan, ki nudi svojo pomoč vsem, ki jo potrebujejo. Med ljudmi je postal simbol vedrega človeka, toplega nasmeha, hkrati pa navdušenega športnika, ki se poleg službenih obveznosti posveča tudi družbi in posameznikom, jim pomaga in svetuje v različnih situacijah.

Gospod Bernard Rožman je seveda v prvi vrsti zgleden in priljubljen župnik in duhovni oče za vse generacije. V današnjem pomanjkanju duhovnih upraviteljev obvladuje zahtevno delo 4 župnij: Brdo, Zlato Polje, Češnjice in Krašnja.

Je človek duhovne širine s poslušom za mlade, razumevajoč in ljud-

ski, župnik, ki bogati življenje občanov in faranov in je čuvar naših svetišč kot kulturno-zgodovinskih spomenikov, ki so nepogrešljivi del naše identitete in osveščene civilne družbe.

4. priznanje

Županjino priznanje – bronasto medaljo za dolgoletno prizadevno delo na področju kulturnega in družbenega življenja ter dela v občini Lukovica prejme BOJAN ANDREJKA.

Bojan Andrejka je ustanovni član Turističnega društva Sveti Vid, podporni član Prostovoljnega gasilskega društva Prevoje in gonilna sila Godbe Lukovica od njene ustanovitve pred 20 leti. Od leta 2004 do leta 2015 je bil tudi njen predsednik in v tem obdobju je naša godba postala prepoznavna tako po novih mladih godbenikih kot po vse boljšem muziciranju.

Godbeniki so mu najbolj hvaležni za njegov zanos in prizadevanja za pridobitev novih prostorov v Vrtnu Medo, kjer so si tudi z lastnim delom uredili nadvse prijetne prostore za vaje.

Je odličen organizator, med drugim je kot član organizacijskega odbora za pobratenje z avstrijsko občino St. Lambrecht in italijansko občino Amaroni pomagal pri prvih korakih pobratenja z obema občinama. V mandatih 2010–2014, 2014–2018 in 2018–2022 je bil tudi aktiven član občinskega sveta Občine Lukovica. Bojana Andrejko odlikuje dobra volja, pozitivizem in potrpežljivost pri vsem, kar dela.

5. priznanje

Županjino priznanje – bronasto medaljo za dolgoletno prizadevno delo na področju bralne kulture v občini Lukovica prejme KRISTINA GALUN.

Kristina Galun je leta 2003 ob odprtju prostorov krajevne knjižnice dr. Jakoba Zupana v Šentvidu pri Lukovici prevzela vodenje enote. Poleg rednih zadolžitvev si je v vseh letih še posebno prizadevala za promocijo Občine Lukovica in Črnega grabna kot območja, kjer so se rodili, živeli ali delovali številni pisatelji, umetniki, ustvarjalci in drugi posamezniki, ki so za seboj pustili bogat pečat, ne samo v Sloveniji, ampak tudi širše.

Posebno pozornost je namenila ohranjanju spomina na pisatelja Janka Kersnika in nekoč živahnega življenja na gradu Brdo. Zbirala je fotografije in stare razglednice občine Lukovica, pripravljala razstave, skrbela za digitalno promocijo in obveščanje v lokalnih medijih. Ob kulturnem prazniku leta 2020 je v Pungartnikovi hiši navdušila s predstavo kamišibaj in fotografsko razstavo Jesen na Brdu. Ob 170-letnici rojstva Janka Kersnika je pripravila razstavo fotografij in idejno zasnovano drugih dejavnosti in promocije visoke obletnice.

Tudi v prihodnje ima še kar nekaj načrtov, s katerimi bo promovirala bogato kulturno dediščino Črnega grabna.

6. priznanje

Županino priznanje – plaketo za dolgoletno prizadevno delo na področju družbenega in društvenega življenja in dela v občini Lukovica prejme DRUŠTVO UPOKOJENCEV LUKOVICA.

Društvo upokojencev Lukovica je najštevilčnejše društvo v občini, ki skrbi za kakovostno preživljanje prostega časa občanov v 3. življenjskem obdobju. V zadnjem desetletju 20. stol. se je z nastankom samostojne države število upokojencev znatno povečalo zaradi novih družbeno-ekonomskih razmer, daljše življenjske dobe in boljšega življenjskega standarda.

Pri tej populaciji se je sprožil nov delavni zagon, osebno izpopolnjevanje in razvijanje spečih talentov za kulturno, športno in humanitarno izpopolnjevanje prostega časa.

Upokojenci, mladi po duhu in srcu, so razvili neverjetno široke dejavnosti, ki bogatijo občinski utrip na vseh področjih življenja: športne pohodne skupine, kolesarjenje, ples, balinanje, prstomet, izlete; likovne razstave, razstave ročnih del, izdelavo izdelkov iz papirja, punčk iz cunj; njihov likovni izdelek je tudi lik Janka Kersnika za občinska priznanja.

Delujejo v humanitarnih oblikah pomoči z obiski starostnikov, jubilaritov; v preteklem letu so pristopili k medobčinskemu projektu Lokalne akcijske skupine Srce Slovenije Točka za starejše, kjer Občina Lukovica nastopa kot partner v projektu.

V preteklem letu so v sodelovanju s Prostovoljnimi gasilskim društvom Prevoje, Avto-moto društvom Lukovica, Moto klubom Rokovnjači ter Občino Lukovica in Lokalno akcijsko skupino Srce Slovenija uspešno izvedli projekt E-nostavno na kolo, ki je med seboj povezal tako različne generacije kot tudi društveno življenje.

So najmočnejši člen civilne družbe in zgled dostojanstva jesenskih let, po načelu: dodajamo letom življenje, ne življenje letom.

7. priznanje

Županino priznanje – plaketo za 10-letno delovanje na področju turizma in promocije občine Lukovica prejme Turistično društvo SVETI VID. Turistično društvo Sveti Vid v svojem 10-letnem obstoju dokazuje, kako pomembna je v teh časih povezanost in navezanost domačinov na domači kraj, domače ognjišče in ljudske običaje. Društvo je postalo prepoznavno z organizacijo Vidovega sejma in Vidovega večera, ki sta postala tako regionalno kot nacionalno priljubljena dogodka.

Vsakoletna butara velikanka, ki jo s pomočjo in sodelovanjem skoraj celega kraja postavijo pred domačo cerkvijo Sv. Vida, nam lepša velikonočne praznike.

Seveda ne moremo mimo šaljive, barvite in zabavne pustne povorke, pa številnih gledaliških predstav in drugih priložnosti, kjer širijo ideje ohranjanja kulturne dediščine in negovanja ljudskih običajev z vključitvijo krajevnih tradicij. Uspešno skrbijo tudi za podmladek v društvu. S svojimi dejavnostmi so vpeti v delovanje občine, domači Šentvid pa bogatijo z bogato kulturno dediščino, ki se tako ohranja iz roda v rod.

8. priznanje

Županino priznanje – plaketo za dolgoletno prizadevno delo in ra-

zvoj gasilske dejavnosti v občini Lukovica prejme GASILSKA ZVEZA LUKOVICA.

25-letno delovanje Gasilske zveze Lukovica bogati vseh pet gasilskih društev, ki s svojim poslanstvom zagotavljajo pogoje za uspešno opravljanje nalog gašenja in reševanja ob požarih, preventivnih nalog varstva pred požarom ter zaščito in reševanje ljudi in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah.

S prizadevnim delovanjem organov Gasilske zveze Lukovica in vseh njenih društev se zagotavlja tudi širjenje gasilskega podmladka, aktivno in enakopravno vključevanje članic ter pogojev za delovanje gasilskih veteranov ter permanentno in obsežno strokovno izobraževanje operativnih gasilcev.

Vsa gasilska društva v naši občini so kakovostno opremljena z osebno in kolektivno zaščitno opremo ter vozili, v zadnjih letih pa izstopajo tudi pridobitve z zagotavljanjem vedno boljših prostorskih pogojev za njihovo delovanje.

Gasilska zveza Lukovica uspešno opravlja krovno in koordinacijsko vlogo za svoja društva, v skladu z obveznostmi na organizacijskem in operativnem področju.

Predvsem slednje je bilo pred kratkim izkazano s sodelovanjem naših gasilskih enot pri večjem požaru v Predvdvoru in največjim požarom v naravi na Krasu.

9. priznanje

Županino priznanje – plaketo za dolgoletno uspešno delo podjetja in razvoj podjetništva v občini Lukovica prejme družinsko podjetje BURJA, d. o. o. Krašnja.

Uspešno družinsko podjetje Burja v Krašnji dostojno in s posluhom za sodobni tehnični razvoj nadaljuje prepoznavno dejavnost na področju strojne obdelave kovin in predelave plastike.

Začetki podjetja segajo v leto 1969, ko je Anastazij Živko Burja, leta 1995 izvoljen tudi za prvega župana novoustanovljene občine, začel ročno izdelovati hidravlične cilindre.

Iz majhne obrtne delavnice z enim zaposlenim se je razvilo podjetje, ki danes zaposluje okrog 80 kvalificiranih delavcev.

Podjetje pospešeno vlaga v sodobne tehnologije in je danes zanesljiv dobavitelj strojnih delov za avtomobilsko industrijo, strojogradnjo, papirno industrijo in druga področja.

Njihovi poslovni partnerji so znana imena; med njimi je tudi japonska korporacija YASKAWA, ki velja za največjega proizvajalca industrijskih robotov na svetu in je zdaj odprla svojo prvo evropsko tovarno robotov v Kočevju. Proizvodna družba Burja je aktivno vpeta v razvoj in prihodnost Občine Lukovica.

Ker se zavedajo tudi odgovornosti do okolja, svoje zaposlene izobražujejo za uspešno uvajanje sistema ravnanja z okoljem in zahtev ISO 14001:2015. Gre za izpolnjevanje zakonskih zahtev, učinkovito izkoriščanje virov ter preprečevanje onesnaževanja okolja. Je eno najpomembnejših orodij v odnosu do okolja, ki ga uporabljajo organizacije po celem svetu.

Uspešno pot svojega očeta nadaljujeta njegova sinova, Boštjan in Simon Burja.

BESEDILO: OBČINSKA UPRAVA;

FOTO: ANDRAŽ GREGORIČ

ZBIRANJE PODATKOV ZA KOLEDAR PRIREDITEV IN DOGODKOV V LETU 2023

Občina Lukovica je pričela z zbiranjem podatkov za pripravo koledarja prireditev in dogodkov za leto 2023.

Organizatorje prireditev in dogodkov pozivamo k posredovanju naslednjih podatkov:

-datum, ura dogodka,

-naziv dogodka,

-lokacija (kraj) dogodka,

-organizator dogodka (naziv organizatorja, ime in priimek

kontaktne osebe, elektronski naslov, spletna stran),

-dodatno: zaželeno je

visokoresolucijska fotografija

posameznega dogodka, če je le-ta že bil kdaj izveden.

Podatke posredujete na elektronski naslov: katka.bohinc@lukovica.si,

najkasneje do ponedeljka,

5. decembra 2022.

Kontaktna oseba organizatorja mora ob oddaji podatkov skladno s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov posredovati tudi soglasje k obdelavi osebnih podatkov, torej za objavo posredovanih osebnih podatkov. Soglasje naj bo podano pisno (posebna izjava).

Občinska uprava bo podatke zbrala z namenom, da se načrtovani dogodki in prireditve zberejo na enem mestu ter objavijo preko različnih medijev (spletna stran, glasilo Rokovnjač, družbena omrežja). Hkrati pa je cilj zbiranja navedenih podatkov zagotovitev razporeditve dogodkov in prireditev tekom koledarskega leta.

Občinska uprava

Katja Pervinšek, podpoveljnica Gasilske zveze Lukovica »Gasilstva ne jemljem kot hobi, temveč kot način življenja«

Gasilstvo v Sloveniji je najbolj množična organizacija, saj šteje več kot 160 tisoč članov, od tega je več kot 50 tisoč članic. Med njimi je čedalje več operativk z ustreznimi znanji, ki se udeležujejo intervencij, vedno več je poveljnic, predsednic in namestnic poveljnikov. Položaj gasilk ni bil vedno ustrezen, kot bi si ga zaslužile, seveda pa se to spreminja skozi čas in okolje. Napredek pri vključevanju gasilk v enakopraven položaj v gasilski organizaciji je viden, mnogo pa se da še izboljšati. Morda si moški v svojem egu težko priznajo, a na marsikaterem področju svojega dela so gasilke mnogo uspešnejše, nepogrešljive, predvsem s svojo natančnostjo in vztrajnostjo.

Med zelo aktivnimi gasilkami je 31-letna Katja Pervinšek iz Krašnja, kamor se je s starši iz Domžal preselila pri enajstih letih. Kmalu zatem jo je v domače prostovoljno društvo vpeljal njen oče, ki je ravno tako gasilec. Kot mladinka se je udeleževala tekmovanj, ko pa je z leti prišel čas za korak naprej, se je odločila, da bo postala operativna gasilka, za kar je leta 2010 uspešno opravila tečaj. Še več. Svoje znanje je z leti nadgrajevala z izobraževanji in usposabljanji, za kar je bilo potrebno veliko časa, volje, energije in odrekovanja. Danes ima čin gasilskega časnika ter opravljene skoraj čisto vse specialnosti. V PGD Krašnja opravlja funkcijo podpoveljnice, ravno tako je podpoveljnica Gasilske zveze Lukovica ter tudi inštruktorica. Kadar se odpravi na intervencijo, opravlja funkcijo vodje enote. Katja gasilstva ne jemlje kot hobi, temveč kot način življenja. Rdeča nit njenega življenja jo spremlja tudi v službi, saj je zaposlena na Regijskem centru za obveščanje Celje.

Na svoji gasilski poti ste veliko svojega časa, energije in volje porabili za izobraževanje in usposabljanje, zato predvidevam, da gasilstva ne jemljete kot hobi?

V PGD Krašnja sem od najstarega leta delovala kot mladinka, kar je bil moj hobi. Ko sem dopolnila potrebno starost in me je pot pripeljala do odločitve, da se izobrazim za operativno gasilko, sem morala kar dobro premisliti o tem. Ker operativnega gasilstva nikoli nisem jemala kot hobi, sem se po tehtnem premisleku odločila, da bo to postalo delo mojega življenja. Ker se nisem šla polovičarstva, sem v to vložila veliko energije in znanja. Zaključno vajo za pridobitev čina operativni gasilec smo imeli ravno na dan maturantskega plesa, meni pa je bolj rojilo po glavi, kako bom opravila vajo, kot pa kako bo potekal maturantski ples. Lahko rečem, da sem se zaradi tega marsikateri stvari odrekla, tudi kaneje, ko sem opravljala nadaljevalne tečaje in specialnosti.

Kako je za posameznega gasilca pomembno izobraževanje in usposabljanje, če želi delovati na intervencijah?

V gasilstvu je izobraževanje in usposabljanje zelo pomembno. Takrat, ko si mlad, te žene adrenalin, vendar z leti ta usahne in gasilstvo postaja

ne rutina. Zato je zelo pomembno, da sam ugotoviš, kje moraš znanje nadgraditi. Pri gasilstvu vidiš veliko stvari, tudi stresne, zaradi tega polovičarstva pri tem ne more biti. Nikoli namreč ne veš, kdaj bo kdo rabil tvojo pomoč. Zaradi gasilstva gledaš drugače na svet, z njim tudi odrasteš. Vse stvari, ki se jih naučiš, ti pridejo prav tudi v privatnem življenju.

V vašem matičnem društvu PGD Krašnja ste orali ledino kot prva operativna gasilka. Kako so vaše aktivno udejstvovanje sprejeli fantje?

Za mojo generacijo v našem gasilskem društvu lahko rečem, da je bila res dobra generacija. Smo se zelo povezali in ustvarili neko svojo zgodbo. Sem pa orala ledino kot prva operativna gasilka v društvu. Najprej je bilo veliko čudnih pogledov, če bom zmogla. Prav zaradi tega sem morala veliko dokazovati, da mislim resno. Ni mi bilo za imidž in da sem gasilka samo zato, ker je moderno, ampak sem si to želela delati. Hvaležna sem tudi za svojega mentorja Jureta Čokla, na katerega sem se lahko vedno zanesla, tudi v trenutkih, ko mi je bilo težko. Dal mi je varnost, zaupanje in verjel je vame od prvega dne. To je bil zame nek pogon, če veš, da nekdo verjame vate in da se lahko nanj obrneš v težkih trenutkih.

V zadnjem času se premika tudi v tej smeri, saj je v gasilstvu čedalje več deklet in žensk. Obstaja kakšna meja, kaj dela moški in kaj ženska?

To sem najbolj opazila letos poleti, ko smo gasilci iz vse Slovenije posredovali na velikem požaru na Krasu. Tam sem opazila zelo veliko deklet. Sem zelo vesela, da ni več takšne meje, kaj dela moški in kaj ženska. Pomembno je, da vsak pozna svojo mejo. Vsak mora pri sebi vedeti, kje je njegova meja in do kam lahko gre. Pomembno je tudi, da veš, kje se pojavljajo tvoji strahovi. Če včasih nisi dovolj močan, je bolje stopiti ob stran. To moramo imeti vodje na intervencijah vedno pred očmi. Vsak gasilec ima svoje privatno življenje in vsak s seboj nosi svoj nahrbtnik. V našem društvu imamo trenutno dve gasilki pripravnici, ki bosta opravljali tečaj za operativni gasilki. Opažam tudi, da so tudi naši fantje postali bolj odprti za dekleta. Seveda upam, da se bodo dekleta v naslednjih letih še odločala, da postanejo operativne gasilke, saj imamo sedaj v društvu zelo veliko otrok. Se pa zavedam, da v obdobju odraščanja pridejo marsikateri ovire. Večina mladih srednje šole obiskuje v Ljubljani. Vožnja tja in nazaj jim vzame veliko časa. Potem je tu še učenje. Zato se marsikdo zelo težko odloči, da bi se izobraževal še za gasilca oz. deloval v gasilstvu. Je pa tudi tako, da je odvisno od generacije do generacije. V nekaterih jih je več, v drugih manj. Se pa v gasilskih vrstah spletajo tudi prijateljstva, kar je zelo pozitivno.

Ste tudi podpoveljnica Gasilske zveze Lukovica. Kako poteka sodelovanje med društvi in gasilsko zvezo?

Mislím, da Gasilska zveza Lukovica z ostalimi gasilskimi društvi zelo dobro sodeluje. Veliko vlagamo v posodabljanje opreme in vozil, prav tako naša gasilska zveza zelo veliko da na izobraževanje in usposabljanje. Nikoli ni nobenih težav, če se kdo želi izobraževati ali nadgraditi svoje znanje. V okviru gasilske zveze se izvajajo programi izobraževanja, usposabljanja pripravnikov, operativne gasilce, višje gasilce ... Počasi delamo korak za korakom. Treba se je zavedati, da nobena stvar ne gre čez noč. Res pa je, da nikoli ne bo vsem vse všeč. Lahko tudi rečem, da je vedno zelo dober odziv, kadar naša gasilska zveza prejme prošnjo za pomoč drugje. Recimo, ko je bila toča v Domžalah, požara v Predvoru in na Krasu. V vseh društvih naše gasilske zveze se člani vedno radi odzovejo. V takšnih primerih jih seveda vedno nekaj ostane doma, da je poskrbljeno tudi za naše občane, če bi potrebovali našo pomoč.

Zelo pomembno vlogo pri delovanju gasilstva ima lokalna skupnost. Kako poteka sodelovanje z Občino Lukovica?

Lahko rečem, da je sodelovanje z občinsko Civilno zaščito in Občino Lukovico zelo korektno. Z Občino Lukovica smo podpisali Dogovor o

nakupu osnovnih gasilskih vozil za obdobje 2020–2024 ter Dogovor o izvajanju projekta zagotavljanja prostorskih pogojev za delovanje gasilske javne službe v občini Lukovica. Vozila se namreč starajo, treba je kupiti nova in tu nam Občina priskoči na pomoč s finančnimi sredstvi. Prav tako je glede opreme, saj je naša gasilska zveza zelo dobro opremljena. Vlada se tudi v gasilske prostore. PGD Blagovica je nedolgo nazaj dobilo nov gasilski dom, gasilci PGD Krašnja smo v Društvenem domu v Krašnji dobili nove prostore in garažo, na Trojanah pa so dozdali gasilski dom.

V Sloveniji imajo v gasilskih vrstah kar nekaj prvih posredovalcev. Kakšna je njihova vloga?

Prvi posredovalec je posameznik, ki praviloma nima zdravstvene izobrazbe in se odzove na poziv dispečerske službe zdravstva ter pride na kraj dogodka z namenom izvajanja ukrepov za ohranitev življenja. Veliko občin ima prve posredovalce iz gasilskih vrst, ki se jih aktivira na regijskih centrih za obveščanje. Podpisa z Občino in prvimi posredovalci v naši občini še nimamo. Lahko pa rečem, da Zdravstveni dom Domžale zelo dobro pokriva našo občino in da so časovno zelo hitri. Imamo pa v gasilskih vrstah kar nekaj gasilcev bolničarjev, ko nas reševalci NMP ZD Domžale aktivirajo pri prenosih ali oživljanjih.

Omenili ste, da imate v vaši gasilski zvezi tudi nekaj bolničarjev, znanje s področja prve pomoči in temeljnih postopkov pa preko tečajev želite posredovati čim širši javnosti. Kako so ljudje ozaveščeni glede tega?

Kot bolničar sama opažam, da se ljudje zelo bojijo pomagati drugim. Lahko povem primer, ko sem čisto po naključju med vožnjo opazila eno osebo, ki je ležala na tleh. Na prvi varni lokaciji sem obrnila avto in se odpravila do nje. Ker ni imela utripa, sem jo začela oživljati. Ker sem bila sama, je bilo zelo težko. Nihče mi namreč ni prišel pomagat. Zato si želim, da bi ljudje dali več na to in se seznanili s temeljnimi postopki oživljanja. Nikoli ne veš, kdo bo rabil tvojo pomoč. Lahko je nekoč nekdo od tvojih najbližjih, prijatelj, znanec ...

Me pa veseli, da so ljudje čedalje bolj ozaveščeni tudi glede tega. Ko sva pred časom z Maticem Dolinškom za krajanje pripravila prikaz temeljnih postopkov oživljanja, me je presenetilo, koliko ljudi je prišlo in s tem izkazalo svoj interes. Pri sebi sem čutila veliko hvaležnost, da me poslušajo in da tudi sami sodelujejo. Dobiš občutek, da si res nekaj dobrega naredil in da si s tem mogoče nekemu rešil življenje. Če imaš znanje, znaš opazovati, predvideti in veš, kaj lahko narediš v določenem trenutku, je zaradi tega vse lažje. Strah postane čedalje manjši in enkrat izgine.

Kakšno izobraževanje mora opraviti nekdo, ki želi postati gasilec bolničar?

V Gasilski zvezi Lukovica pri izobraževanju bolničarjev sodelujemo z UKC Ljubljana. Tečaj, ki vsebuje teorijo in prakso, traja okrog 70 ur, nato pa sledi izpit. Ker obnovitvenega tečaja ni, je vse na nas, da te stvari treniramo sami. Velikokrat izvedemo vaje, da obnovimo temeljne postopke oživljanja ter imobilizacijo različnih poškodb. Pri tem se poslužujemo lutke, ki nam jo prijazno odstopijo poklicni gasilci CZR Domžale. Ni pa v naših vrstah prav veliko bolničarjev, saj nekateri ljudje ne prenesejo krvi. Niso vsi za vse. Je pa v vrstah bolničarjev veliko žensk. Te

imajo tudi boljši čut za ljudi.

Omenili ste mi, da ste se na intervencijah že dvakrat srečali z žalostnimi zaključki, saj je prišlo do dveh smrtnih primerov. Kako je takšna situacija vplivala na vas?

Sama sem že sodelovala na dveh intervencijah, kjer sta bili smrtni žrtvi. Smrtni primer sem doživela na svoji prvi intervenciji v domačem kraju. Takšni dogodki te zaznamujejo, zato je potreben čas, da to sprejmeš in ozavešiš. S časom sem si vzela to v čast, da je nekoč nekje nekdo določil, da bom jaz tista, ki bo določene ljudi videla v njihovih zadnjih trenutkih. Narediš najboljše, kar lahko in verjeti moraš vase in v svoje znanje, ki si ga pridobil. Kjer so vpletene tragične zgodbe, ni lahko, težko je tudi zaradi svojcev, ki bi jim rad pomagal, pa jim ne moreš. Vsi vemo, kako je, če izgubiš nekoga bližnjega. Vem, kako to vpliva na gasilce. Prav zaradi tega sem opravila tečaj za psihološkega zaupnika. Mogoče bodo moje izkušnje in znanje nekoč pomagali, da bom lahko opravljala pogovore z gasilci, kadar se znajdejo v takšnih situacijah.

Zaposleni ste na Regijskem obveščanju Celje. Se pravi, da ste tudi službeno nekako povezani z vašim življenjskim poslanstvom?

Moja želja je bila, da bi postala poklicna gasilka, vendar mi ni uspelo. Potem pa se je nekega dne pojavila priložnost za delo v Regijskem centru za obveščanje Celje. Takrat sem si rekla, da je to zame. Sem srečna in me to delo zelo veseli. Regijski center za obveščanje Celje je drugi največji v državi. Glede na vrsto intervencije klice prevežemo na zdravstvo, aktiviramo gasilce, jamarje, kinologe, ribiče ...

Pri svojem delu ste v komunikaciji z ljudmi, ki kličejo na telefonsko številko 112. Na kaj moramo biti posebej pozorni in kako ravnati, kadar kličemo to interventno številko?

Zelo pomembno je, da ljudje, ki kličejo na telefonsko številko 112, ostanejo čim bolj mirni in zbrani. Operater postavlja vprašanja glede na vrsto klica, klicatelj pa naj odgovarja čim bolj točno. S tem dobimo informacijo, ki jo potrebujemo. Zelo pomembno je, da klicatelj ve, kje je njegova lokacija. Tudi če opazijo nek dogodek, recimo prometno nesrečo, da ustavijo, pokličejo na številko 112 in dajo podatke, koliko vozil je udeleženih v nesreči, morebitne ujetje osebe v vozilih ... Takšne informacije so za nas zelo pomembne, saj se na podlagi tega določa, katerega in koliko različnih enot bomo poslali na kraj.

Je med vašim delom na regijskem centru za obveščanje prišlo do kakšnega dogodka, ki vam je še posebej ostal v spominu?

Nekega dne sva imela s kolegom klic o poškodovanem planincu, katerega točne lokacije ni bilo mogoče določiti, niti ga prenesti oz. prepeljati do reševalnega vozila. Treba je bilo aktivirati helikopter. S pomočjo istočasnega pogovora preko UKV postaje in telefonskega klica s klicateljem smo usmerili helikopter do poškodovanega in mu tako nudili pomoč. Sodelovanje s helikoptersko ekipo je bilo res dobro in usklajeno.

Kaj pa vam je najbolj ostalo v spominu z intervencij, na katerih ste posredovali?

Vsaka intervencija pusti svoj pečat. Nekateri ti spremenijo pogled na svet, nekatere tudi dodobra nasmejijo. Treba je vedeti, da sta tudi

humor in pogovor razbremenilni del vsake intervencije. Najbolj mi bo ostala v spominu moja prva intervencije, z njo sem prebila led v svet gasilstva. Bi pa položila na srce vsem bralcem, da se intervencije velikokrat zgodijo zaradi malomarnosti ljudi. Prihaja kurilna sezona in velikokrat se gasilci srečamo s situacijo, ko razmere v sami kurilnici niso takšne, kot bi morale biti. Naj nam ne bo škoda časa, ki ga porabimo, da očistimo del okoli peči in samega dimnika. Kakor tudi upoštevanje prepovedi kurjenja v naravi, saj si nihče ne želi, da se dogodek s Krasa in Preddvora ponovi. Bodimo z glavo pri stvareh, ne dovolimo, da nam malomarnost zaradi tempa življenja vzame tisto, za kar smo živeli in gradili celo življenje.

Vaše matično društvo je PGD Krašnja. Kako poteka sodelovanje med gasilci in kako vas sprejemajo krajanji?

Gasilstvo v Krašnji je zelo podprto s strani krajanov Krašnje in okoliških vasi, ki zelo veliko pripomorejo k temu, da gasilstvo živi in se razvija. Moram jih zelo pohvaliti. V naših vrstah imamo zelo raznolike člane. Nekateri delujejo na operativi, drugi pa pomagajo pri raznih opravilih, čistilnih akcijah in podobno. To je zelo dobro, da imamo pokrit tudi organizacijsko podporni del. Zelo dobro sodelujemo tudi z drugimi društvi in organizacijami v kraju, zato lahko rečem, da smo na vasi vsi prepleteni. Pomembno je, da vas živi. Da je temu tako, je treba stopiti skupaj in si pomagati.

Oktober je tradicionalno mesec požarne varnosti, ko gasilci veliko aktivnosti namenjate predstavitvi svoje dejavnosti in preventivne dejavnosti.

Mesec požarne varnosti je mesec, ko se na področju gasilstva dogaja zelo veliko. Dogodki, ki jih organiziramo gasilci v tem mesecu, pa so namenjeni širši javnosti. Zato apeliram na vse, da si takrat vzamejo čas, se z otroki odpravijo na dan odprtih vrat domačega gasilskega društva, da vidijo gasilce ter s čim se ukvarjajo. Takšne dogodke lahko vzamemo kot poučne, saj stvari, ki nam jih pokažejo gasilci, v privatnem življenju

pridejo še kako prav. Prav tako je lažje za otroke, da vidijo gasilce in njihovo delo, da se potem v primeru intervencije ne bojijo sodelovati z njimi. Dajmo v mesecu požarne varnosti podpreti gasilce in jih počastiti z obiskom. Da tudi gasilci vemo, za koga delamo.

Na kakšen način bi spodbudili dekleta in žene, da se pridružijo gasilskim vrstam?

Veriga je močna toliko, kot je močan njen najšibkejši člen. Gasilstvo je tako raznoliko, da se ne moremo deliti na mlade, stare, moške in ženska. Ima en bistven cilj, pomagati ljudem. Dekleta pa lahko k temu cilju veliko pripomorejo. So zelo dobrodošla v gasilskih vrstah. Punce prinesejo košček ženstvenosti, mehko, empatije. Nobena ženska se ne sme bati, da ne zmore kot moški. Vsako delo je pomembno, da intervencija uspe. Ženske lahko delujejo na intervencijah, preventivi, kot bolničarke, inštruktorji ... Ženska je bolj razumna, se zna pogovarjati, najde besede v težki situaciji ... Prinese mirnost... Moj mentor me je pred svojim odhodom opogumil z mislijo, da si človek pot izbere sam, na koncu je pa pot tista, ki definira človeka. In to me vodi ves čas moje gasilske poti. Jaz pa pravim, da bo vsaka ženska v življenju dosegla tisto, kar si bo želela in zadala.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

V mesecu oktobru me čaka novo dodatno usposabljanje gasilskih inštruktorjev, ki poteka v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Ig. Moja tiha želja je, da naredim še tečaj za modul C, potem pa se moje pridobivanje specialnosti počasi zaključuje, saj sem opravila vse. Seveda pa bo treba opraviti tudi kakšen tečaj obnovitve specialnosti. Čakajo me tudi izobraževanja na službenem področju.

Svoje pridobljeno znanje tako na nivoju gasilstva kot službenem nivoju bom delila kot inštruktor na tečajih ter pomagala gasilcem kot psihološki zaupnik.

Z dosegom čina gasilski častnik je moja največja želja ta, da toliko fantov in deklet, kot jih peljem na intervencijo, pripeljem tudi domov. Zato je treba imeti znanje, da znaš oceniti intervencije, kot tudi to, kdaj ima kdo slab dan in kje so v znanju močni. Sama sem zelo ponosna na ekipo, ki jo imam za sabo. V prihodnosti si želim, da bi za menoj prišle generacije, ki bi želele delati v gasilstvu in pomagati ljudem.

Piknik vasi Koreno

Že vrsto let se v jesenskem času vaščani vasi Koreno zberemo na skupnem pikniku. Imamo prelepo lokacijo Razgledi z vrha, ki nam jo, v veselje vseh nas, dovoli koristiti g. Močnik.

Zberemo se ob času kosila. Ob obilni hrani ter pijači se najprej okrepčamo. Pogovor ob dobri kavici in kozarcu domačega piva Rokovnjač steče kar sam, otroci pa se na igrišču veselo podijo za žogo. Le občasno se vrnejo pogasit žejo in posladkat s sladicami, ki so jih spekle pridne gospodinje.

Čas kar prehitro teče in ob mraku se že snujejo ideje za naslednje leto. Lepo je bilo in še bo.

BESEDILO: NATAŠA ZALAZNIK; FOTO: TOMAŽ MOČNIK

Škrjančki, upanje slovenstva v Argentini, in Šentviški zvon s pesmijo v Lukovici

Za nami je kulturno in duhovno zelo bogat mesec september, ki ga je z občinskim praznikom letos zaznamovala 170-letnica rojstva našega najpomembnejšega rojaka Janka Kersnika, ki je literarno in politično zaznamoval dolino Črnega grabna v 19. stoletju.

V Pungartnikovi hiši smo se občani sprehajali po poteh spominov ob razstavi fotografij plemenite Kersnikove rodbine ob soorganizaciji Knjižnice Domžale, Sončna dvorana je žarela v pesmi in besedi osrednje prireditve, ki so jo obogatili gostujoči Prifarski muzikanti. Grajski kompleks označuje prenovljena spominska plošča jubilarantu; ogledali smo si razstavo domačega fotografa Ivana Petriča, ki nas poučuje o naravoslovnih posebnostih ptic našega okolja. Šentviški zvon je otvoritveno slovesnost pospremil s pesmimi o pticah; Škrjanček poje in Kukavica sta bili pravšnji za to priložnost. Aktivirala so se tudi vsa društva v občini z razvejenimi pestrimi oblikami svojih dejavnosti. Občani smo dihali s prazničnimi dnevi.

Našo močno identiteto v slovenskem prostoru pa potrjuje gostovanje otroškega pevskega zbora Škrjančki iz Mendoze v Argentini, v organizaciji Izseljenskega društva Slovenija v svetu. V Argentini, daljni deželi pod Južnim križem, so naši rojaki zaradi nesrečne zgodovinske usode po 2. svetovni vojni ustvarili svojo malo Slovenijo, ki jo s srcem skrbno negujejo že več kot 70 let. Tam so se ukoreninili, si ustvarili uspešne temelje eksistence, a svoje srce so pustili v ljubi Sloveniji. Argentinski slovenski čudež, po katerem se lahko zgledujemo v svoji mlačni narodni zavesti. Tudi zaradi njihovih mednarodnih povezav je uspela osamosvojitve Slovenije. Naša narodna vitalnost se torej potrjuje v tujini, ko človek šele spozna, kaj je domovina.

Poseben mali čudež pa je zrasel v Mendozi, kjer v slovenskem duhu oblikuje svojo rast že četrta generacija naših izseljencev, združena v glasbeni, instrumentalno-vokalni skupini Škrjančki. Te slovenske škrjančke je pred petimi leti v 20-članski zborček nabrala njihova babica Angelca Bajda. Pod njenim materinskim in pedagoškim vodstvom so postali mali mojstri na številnih instrumentih, tudi citrah in frajtonarici. Večglasno žvrgolijo prelepe slovenske narodne pesmi svojih dedkov, pradedkov in prababic in s svojim žarom, sproščeno energijo, sugestivno in prisrčno interpretacijo ter igrivo ritmiko ustvarjajo kvalitetno in čarobno vzdušje. Tisto pristno, naše, domače, preteklo in sodobno. Zato navdušijo, kamor pridejo, letos, po odprtju sveta, s samostojnimi koncerti po Sloveniji. Pred letom dni, ob 30-letnici naše države, smo se zaradi izrednih kovidnih svetovnih zapor srečali le virtualno, preko ekrana, na našem praznovanju. Tokrat

smo uživali v srečanju v živo. V občudovanja vredni organizaciji in logistiki so s svojo babico gospo Angelco in dedkom navduševali na posebnih nastopih, prvič v Sloveniji, ves september: v Jernejevem domu v Vojniku, v gradu Khiselstein v Kranju, z Andrejem Šifererjem ob njegovem jubileju: 70 let – NIČ proti večnosti, v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani, ob pevski dobrodošlici otroškega PZ OŠ Alojzija Šuštarja, v Lukovici, od koder izhajata njihova stara starša. Spoznavali in občutili so najlepšo deželo na svetu, ki je tudi njihova. Nastanjeni v Adergasu pa so bili deležni najboljših oskrbe in pozornosti.

Velika zahvala za ta izjemen dogodek velja našima Matevžu in Špeli Kink in še mnogim njihovim sorodnikom, domačim rojakom, ki gojijo sorodstvene vezi s to argentinsko skupnostjo.

V toplem nagovoru je Škrjančke pozdravila naša zborovodkinja Špela, nagovorila pa jih je tudi županja mag. Olga Vrankar. Pevci Šentviškega zvona smo škrjančke na odru pozdravili s pevsko dobrodošlico; Pozdrav domovini in Škrjanček poje sta bili pravšnji za uvod, potem pa so oder zavzeli nasmejani, razigrani in samozavestni mladi pevci, ki jih je na klavir spremljala babica Angelca. Pojoči vnuki in vnukinje so stari od 5 do 15 let, zapeli so tudi v kvartetu in različnih sestavih. Celoten program, ki je trajal dobro uro, so izvedli na pamet, in to z odlično dikcijo. Večer se je prepletal tudi z govorno interpretacijo del slovenskih velikanov; le redko imamo priložnost slišati otroško recitacijo, ki je podana s takšnim občutkom.

Dvorana v Lukovici je njihov nastop ganjena nagradila z iskrenim aplavzom, poslovali smo se s solznimi očmi.

Preveva nas ena sama želja: da bi za vedno ohranili slovenskega duha ob svoji svetovljanski širini in ga predajali svojim naslednikom, sredi globalnega 21. stoletja, rodovitna mladika na slovenskem narodnem drevesu. Pesem lani preminulega velikega Slovenca Marka Kremžarja pravi:

*Iz tisočletnih korenin poganja naša rast,
resnico ljubimo in mir,
svobodo, vero, čast.*

BESEDILO: MOJCA STOSCHITZKY; FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Center za zaščito in reševanje Domžale odprl svoja vrata

Vsi, ki so že kdaj bili na predstavitvi dela CZR Domžale, so bili vedno navdušeni in tako obiskovalci niso bili razočarani niti v petek, 7. oktobra 2022, ko so poklicni gasilci pripravili dan odprtih vrat. Obiskovalci vseh starosti so se lahko seznanili z njihovim delom, intervencijskimi vozili in opremo, se preizkusili v gašenju začetnih požarov in še marsikaj.

Na desetih točkah (na poligonu za otroke, mlajše od 5 let, na poligonu za otroke med 5 in 10 let ter na poligonu za otroke nad 10 let) so se mladi seznanjali z delom gasilcev. Na 4. točki so se spoznavali s spuščanjem in dvigovanjem ob pomoči vrvi, na 5. točki so spoznavali vozila in na 6. točki so preiskovali prostore. Ob tem so imeli na sebi popolno gasilsko opremo, in to v zadimljenem prostoru. Igrali so se na 7. točki, kjer je bil Lego kotiček, na 8. točki so požar gasili z gasilniki in na 9. točki dajali prvo pomoč s temeljnimi postopki oživljanja. Na 10. postaji so se igrali 3 v vrsto in to ni bilo kar tako, saj je bilo treba dati v vrsto žogico s pomočjo klešč, ki se uporabljajo pri reševanju iz vozil.

Lepo vreme je privabilo številne obiskovalce, predvsem mlade, med njimi pa so bili tudi gostje iz VZG Koprivnica na Hrvaškem. Otroci so veselo obiskovali točke in zbirali žige ter tako prišli do nagrade v obliki sladoleda. Ker je delo gasilcev naporno, so bili udeleženci deležni tudi okrepčila v gasilski kuhinji, in sicer v obliki priljubljenega hot doga in soka.

Na koncu je sledila še vaja prikaz reševanja ponesrečenca iz prevrnjenega vozila ter vozila, na katerega je padlo drevo. V družbi z gasilci in reševalci iz CZR Domžale smo tako preživeli lep dan in se seznanili z njihovim delom ter preventivnimi aktivnostmi.

BESIEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

V skrivnostni davnini Žičke kartuzije in objemu zelenega Pohorja

Občinski odbor NSI je v soboto, 8. oktobra, popeljal svoje člane na že dolgo načrtovani izlet po znamenitih poteh štajerske dežele. Cilj: naravni, zgodovinski in sakralni biseri slovenske srednjeveške kulturne dediščine v objemu Slovenskih Konjic in Pohorja.

Jutranja meglena koprena se je že na Trojanah umaknila toplemu soncu, ki je obetalo prelesten dan barvitega jesenskega pridiha, in Savinjska dolina nam je v svoji širini ponujala idilične podobe polj, prijaznih naselij in vinskih gor, skrbno obdelanih in čakajočih na zimski počitek. Slovenske Konjice, mesto s tisočletno zgodovino, položeno med sončne zlate griče, je raslo in se oblikovalo ob mistični Žički kartuziji že v 12. stol., z mejnim grofom Otakarjem III. Sprehod po stilno urejenem starem mestnem jedru je bil pravo doživetje in ob Minattijevi kavici smo začutili pesnikov moto: Nekoga moraš imeti rad. Mogočna farna cerkev sv. Jurija z gotsko monumentalnostjo, nizkim kamnitim oltarjem in visokimi vitraži nas je navdihnila, da smo zapeli Rožnovenski Mariji, ki domuje v stranskem oltarju. Stari grad je eden najstarejših gradov v Sloveniji, s prvotnimi konjiškimi gospodi iz 12. stol., nato s Tatenbachi in nazadnje Windischgratzki.

Po ozki in od sveta odmaknjeni Dolini sv. Janeza Krstnika so si našli nedotaknjen košček sveta menihi iz Velike kartuzije na Francoskem, kje so v skladu s strogimi redovnimi pravili živeli v molitvi in meditaciji z geslom: Ora et labora. – Moli in delaj. Posebna energija, mir in spokojnost so bili pogoji za velikansko intelektualno delo: prevajanje knjig, gotski rokopisi, znanstvene razprave so v popolnem molku utirali pot razvoju srednjeveške knjige. Samostan je postajal evropski kulturni center na naših tleh. Generalni prior, prijatelj Katarine Sienske, je od tu združeval politično in cerkveno razdeljeno Evropo. Njihova knjižnica se je kosala z vatikansko. V spodnjem samostanu Špitalič pa so živeli bratje, ki so opravljali fizična dela, potrebna za vzdrževanje in gospodarstvo samostana.

Hospital je služil za nego bolnikov. Postali so strokovnjaki za zeliščarstvo, ribogojništvo, steklarstvo, mlinarstvo, opekarstvo. Vse do Jožefinskih reform v 18. stol., ki so ta duhovni biser z vsem bogastvom vred prepustili toku časa. Na slovenskem ozemlju so v srednjem veku delovale 4 kartuzije: Žiče, Pleterje, Bistra pri Vrhniku in Jurkloster.

Že pred 40 leti, z novim zagonom pa v samostojni Sloveniji, se je začelo življenje vračati. Posebna energija in zavedanje veličine so zbudili Občino, strokovne službe za intenzivne raziskave in obnovitvena dela, ki so do danes dosegli čudežne uspehe. Z razumevanjem Občine, evropskimi in cerkvenimi sredstvi je danes ta tiha lepota z vso svojo

mističnostjo ruševin obnovljena do take stopnje, da ohranja doživetje miru in neprecenljive vrednosti za prihodnje rodove. Z razstavami, samostansko kletjo z zorenjem penine z Zlatega griča, zeliščne vrtove. Iz Gastuža, najstarejše še delujoče gostilne na Slovenskem, pa se življenje prebuja za 21. stoletje. Med zidovi zazvenijo koralni in zvezdnato nebo ustvarja čarobnost. Najnovejša tehnična pridobitev pa je visoka zaščitna pomična streha, ki je po burnih strokovnih dilemah pokrila večne tisočletne zidove.

Po vzponu na Roglo in sprehodu med drevesnimi krošnjami smo se povzpeli na razgledni stolp, od koder smo se mladi po srcu spustili po cevastem toboganu. V hotelu smo se okrepili z izdatnim kosilom, že v mraku pa smo si v Žalcu iz pivske fontane natočili zeleno hmeljno kapljico.

Dan je bil čudovito zaključen, v veselem razpoloženju in dobrimi občutki, ob navdihujočem zavedanju svetovnih vrednosti naše Slovenije. Iskrena in prisrčna zahvala naši vodički gospe Ditki za strokovno in izjemno razlago in Janezu Bernotu za dobro organizacijo. Hvala tudi sponzorjema Mihi Dolinšku in Boštjanu Burja ter Gostinskemu podjetju Trojane za sladko jutranjo dobrodošlico. In hvala vsem udeležencem. Naj nam druženje daje moči za jesenske dogodke.

BESIEDILO: MOJCA STOSCHITZKY; FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Izlet KO RK Rafolče

Po dveletnem premoru smo se vsi veseli odpravili na naš izlet. Pot nas je vodila v Stično, kjer nas je pričakala vodička gospa Albina in nas popeljala po samostanu. Ogledali smo si muzej, v katerem je tudi maketa samostana, kot je bil nekoč, ki lepo prikazuje, kako je bil samostan samooskrben. Sprehodili smo se skozi hodnike, videli jedilnico in cerkev.

Iz Stične smo se odpeljali v Muljavo, kjer sta nas sprejeli vodički ga. Simona in gdč. Julija. V prijetnem okolju pred sprejemnico smo se podprli s seboj pripeljana domačo jedačo, pijačo in pecivom. Ga. Simona je navdušena poizkusila klobase, ki sta jih pripravila naš Jože in Srečo. Po jedači in klepetu pa smo se v dveh skupinah podali na ogled Jurčičeve domačije. Ga. Simona nas je tako doživeto popeljala skozi življenje pisatelja in novinarja Josipa Jurčiča in njegovih domačih, da smo kar požirali njene besede, ter nas spodbudila, da preberemo kakšno njegovo knjigo. Po ogledu smo še malo posedeli in poklepetali, nato pa smo se odpeljali do muzeja v OŠ Muljava, kjer so pridno zbirali stare šolske knjige, stare predmete in razno literaturo. Tako je leta 1995 na Muljavi nastala prva »stara učilnica«, ki obiskovalca popelje v čase, ko še niso poznali internetne povezave in telefonov. Učiteljica Mateja nas je pričakala pred šolo in nas okarala, kje hodimo, saj je sonce že visoko, nas pa od nikoder. Popeljala nas je v razred in začela se je šolska ura iz časov Franca Jožefa. Vsi učenci smo se ji predstavili in skoraj pri vsakem je kaj našla – ketnice, ure in uhani niso za fantiče in dekličke, med poukom se ne govori, kazen je klečanje na koruzi, pa tudi v šolo je treba priti čist in urejen. Močno smo se morali potruditi, da je nismo ujezili, saj je spretno vihtela palico. Po pouku smo si ogledali še muzejsko gradivo in obujali spomine. Po obisku šole smo se odpeljali na kosilo v Gostilno pri Japu,

kjer so nam postregli z odličnim kosilom. Malo smo še poklepetali in se nato počasi odpravili proti avtobusu, kjer nas je že čakal naš šofer Marko, da nas popelje domov. Zahvaljujemo se OZ RK Domžale, Občini Lukovica in KS Rafolče za finančno pomoč pri izvedbi izleta.

BESEDILO: LJUDMILA ZAJC; FOTO: STANISLAV GERČAR

Srečanje domačinov

Moj domači kraj, moje bližnje vasi, moji sokrajani, moji znanci iz sosednjih vasi. Besedi moj in moji sta tesno povezani z besedami prijateljstvo, spoštljivost, poklički, ko me potrebuješ. Ko postanejo vsakodnevne, dedne, ti uidejo v čase pred teboj in v prihodnost. To čutimo, naj čutijo tudi naši nasledniki. Poskrbimo za to.

Ta skrb je spremljala tudi nedavno prireditev na Trojanah. Desetega septembra popoldan je bilo to pred gasilskim domom. Zbrali smo se krajanji naših vasi iz okolice Šentožbolta, Trojan in Šentgotarda ter naselij Limovce in Zgornja Zaplanina. Da sodimo po upravni razdelitvi v kar tri občine in tri regije, sploh ni pomembno. Pomembno je vse drugo, tisto, kar nas povezuje, kar nas dela znance in prijatelje ter kamor seže naša najbližja pomoč, če jo kdo potrebuje. Prav slednje je tisto, kar preko Prostovoljnega gasilskega društva Trojanje uresničujemo že več kot 110 let. Tudi danes, ko smo razdeljeni na požarna območja po občinah, trojanske gasilske pomoči ne upa nihče odpisati, saj bomo pri reševanju vedno prvi, ker smo pač najbližji. Poseg v preteklost pa našo povezanost potrjuje tudi z nekdanjo organiziranostjo po občinah, saj smo bili v večini tega prostora povezani v skupno občino. Še danes pa po cerkveni razdelitvi sodimo vsi v dve župniji, Šentgotard in Šentožbolt, po poštni razdelitvi pa skoraj v celoti pod pošto Trojanje, le skrajno zahodno območje pod pošto Blagovica.

Letošnje srečanje krajanov omenjenih vasi ni bilo prvo. Dveletno pavo je povzročila epidemija, letošnje srečanje pa je žal osiromašilo vreme. Pa nič zato, ostali bomo zvesti namenu srečanja in njegovemu cilju. Brez trojanskih gasilcev, članic Društva prijateljev družine Trojanje, članov Turističnega društva Šentgotard in Športnega društva Trojanje,

pevcev Moškega pevskega zbora Lipa s Trojan ter vodstev krajevnih skupnosti Trojanje in Šentgotard tudi v bodoče ne bo šlo.

V zanimivem začetnem programu srečanja so sodelovali sami domači ustvarjalci: Moški pevski zbor Lipa Trojanje, harmonikarja David Grahek in Dominik Grahek Ličen iz Limovc, mlada citrarka Katarina Pustotnik iz Javorja in Ana Pungartnik s Trojan s svojima pesmima iz pesniške zbirke, ki jo je v samozaložbi izdala v letošnjem letu. Program sta simpatično povezovali Patricija Rozina iz Polšine in Lucija Pustotnik iz Javorja. Na prireditvi so s prijaznimi besedami obogatili program župnik Drago Markuš iz rojstnega kraja Hribi, županja Občine Lukovica mag. Olga Vrankar ter podžupan Občine Zagorje ob Savi Mitja Adamlje.

Na srečanju krajanov je sledila predstavitev uporabe defibrilatorja, ki ga je kupilo naše gasilsko društvo od iztržka zadnjega takega srečanja. Prikaz reševanja z razložbo so predstavili Tadej Psarn iz Jelenka, ki je član Rdečega križa Zagorje, in bolničarji iz gasilskega društva. Namen prikaza uporabe defibrilatorja je bil v pridobitvi znanja za njegovo uporabo v primeru potrebe, saj je ta na razpolago v omarici na zidu gasilskega doma.

Sledila je predstavitev gasilskega reševanja ob požaru osebnega avtomobila. Predstavljena so bila sredstva za gašenje in postopki v takem primeru.

Društvo prijateljev družine je tudi letos v dvorani gasilskega doma pripravilo razstavo ročnih izdelkov domačink in domačinov. Videti je bilo mnogo lepega. Razstava je bila odprta tudi naslednji dan po srečanju krajanov.

Žal zaradi slabšega vremena ni bilo mogoče izvesti zabavnih tekmovalnih iger med prebivalci posameznih vasi. Ob nadaljevanju srečanja pa so gasilci poskrbeli za postrežbo. Ob tem se vsi krajanji zahvaljujejo Gostinskemu podjetju Trojanje za donacijo ob tem dogodku, še posebej pa Prostovoljno gasilsko društvo Trojanje, saj bo izkupiček od srečanja namenjen ureditvi krajevne spominske oziroma muzejske sobe v novem prizidku gasilskega doma.

Dneve do prihodnjega srečanja v letu 2023 že z veseljem odštevamo.

BESEDILO: LADO GORIČAN; FOTO: LUKA DOBERŠEK

35. tek za krof v Krašnji

Številne prireditve imajo bogato zgodovino in med njimi je zagotovo tudi tek za krof, ki ga pod pokroviteljstvom GP Trojane pripravlja ŠD Krašnja. Teku so organizatorji pod vodstvom Marjana Štruklja z leti dodajali še druge oblike rekreacije in tako je v nedeljo, 2. oktobra 2022, potekal že 35. tek za krof, 27. pohod za krof, 9. krofkov tek in 2. tek veteranov in veteranov za krof. Ker imajo pri ŠD Krašnja vedno na zalogi še kakšno zadevo in se tek odvija v mesecu požarne varnosti, lahko v prihodnosti pričakujemo tudi tek gasilcev in gasilk, seveda v popolni opremi, a pustimo času čas.

Število tekačev in tekačic tokrat še ni bilo tako visoko kot pred korono, a organizatorji vedo, da se bo število tekmovalk in tekmovalcev povečalo. Tekmovalnosti predšolskih in šolskih otrok ni videti konca in ob izdatni podpori staršev se nam ni treba bati, da bi prireditve zamrla. Na prvem teku veteranov in veteranok so bili številčnejši veterani, tokrat pa so prevladovali veteranke in v prihodnjem letu lahko pričakujemo tek dvojic v veteranski skupini. In kako so se tokrat odrezali tekači in tekačice? Članice 2002–2006: Neja Ambrož, Lana Kovačič; člani 1972–1981: Martin Vesel, Darko Tič, Franci Jazbec; člani 1962–1971: Robert Igljič, Roman Hudmal, Andrej Novak; člani 1961 in starejši: Zdravko Kreft, Štefan Emeršič; člani 2002–2006: Mark Kočar; člani 1982–1991: Andrej Ovca, Anže Tekavc in Domen Jarc; člani 1992–2001: Janez Golja; deklice 2009 in mlajše: Zoja

Per, Tjaša Kosec, Zarja Kogovšek; dečki 2009 in mlajši: Tibor Drča Ovca, Gaber Drča Ovca, Rožle Vesel. Absolutna zmagovalca sta bila Mark Kočar pri moških in Neja Ambrož pri ženskah. Pokal za najštevilčnejšo udeležbo je prejel AK Domžale. Eneja Djukič je prejela medaljo za posebne dosežke, saj je progo kljub preboleli bolezni premagala z odličnim časom.

Pravijo, da je tek zdrav, da bi za zdrav način življenja morali narediti vsaj 10.000 korakov na dan. Strokovnjaki ugotavljajo, da lahko toliko korakov na dan izboljša zdravje srca, pozitivno vpliva na duševno zdravje in zmanjša tveganje za razvoj diabetesa. A tek v Krašnji ni le za boljše zdravje, je oblika druženja, prijateljskega srečanja, je obujanje spominov in še in še. Pri sami prireditvi je v organizacijo vpeta cela vas in vsa društva v vasi, nekateri kot tekmovalci in pohodniki, spet drugi kot pomočniki pri varovanju in pripravi tekmovanja in še bi lahko našteval. Pri tako velikem projektu prav pride tudi dodatna pomoč in tako so tokrat na pomoč priskočili še Občina Lukovica, AK Domžale, Pizzerija in špageterija Olivija Trzin, GRS Ljubljana, PGD Krašnja in bar pod Lipo. Vsem skupaj, z glavnim pokroviteljem GP Trojane na čelu, se je Marjan Štrukelj na koncu podelitve medalj in pokalov pod lipo v središču Krašnje zahvalil z željo, da bo v prihodnjem letu število udeležencev teka, pohoda, krofkovega teka ali teka veteranov in veteranok še večje. Ob tem je treba zapisati, da so poleg medalj vsi, ki so pretekli katero koli razdaljo, prejeli slasten Konškov krof z marmelado, a le pohodniki so bili poleg krofa na domačiji županje Olge Vrankar na Vrhu nad Krašnjo deležni tudi okrepčila v obliki čaja in sadja ter protikoronskega razkužila za lažje premagovanje poti. Nekateri so imeli vmes še čas, da so oprezali za gobami in kostanjem, ki nam ga je letos mati narava namenila v izobilju.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

26. jesenski kmetijsko obrtni sejem v Komendi

Številni razstavljalci in prodajalci tako spomladi kot jeseni zasedejo ne prav majhen prostor na prireditvenem prostoru sejma v Komendi, zato je tam vedno mogoče marsikaj videti in tudi kaj kupiti. Letošnji sejem je bil v znamenju novosti na področju preureditve razstavnih prostorov in predstavitve novosti številnih obrtnikov in podjetij.

Seveda ob tem ne smemo pozabiti na vsakoletno ozaveščanje o varnem delu v gozdu, številna predavanja in posvetovanja, seznanimo se lahko tudi z delom v vojski, policiji ali reševalni službi. V letu, ko besede pogosto tečejo o ogrevanju, o varčevanjih z energijo in o zmanjšanju porabe le-te, se še kako radi spomnimo na stare čase, ko je bilo v "hiši" toplo, saj nas je grela krušna peč ali kamin. O pečeh ter kaminih se je tokrat govorilo na prostoru, kjer se je predstavljalo Pečarstvo Avbelj iz Lukovice, pa tudi o odličnih talnih ploščicah, ki dajejo občutek toplote in so v kombinaciji s talnim ogrevanjem lep in funkcionalen okras doma. Glede na število novogradenj v naši občini in na stanje z energenti upam, da lastniki novogradenj razmišljajo o obisku Pečarstva Avbelj in s tem o toplini v domu v zimskih ali zgodnje spomladanskih in jesenskih dneh.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Ko spregovorijo breze

Ob izdaji pesniške zbirke Metke Jančec Osojnik so v četrtek, 6. oktobra 2022, v dvorani Centra Zalog nastopili tudi člani Komornega moškega zbora Čebelarske zveze Slovenije.

Prijeten večer, ki se je prepletal z branjem avtorice izdane knjige, so obogatili še mešani pevski zbor Pentakord, pevska skupina Fijolice, folklorna skupina međimurskega KUD Ivan Car Ljubljana ter Tara Osojnik na violini ob klavirski spremljavi Vesne Jamšek iz Glasbene šole Ljubljana Moste-Polje. Slavnostni govornik je bil dr. Tomaž Simateinger, predsednik Zveze kulturnih društev Ljubljana, ki je omenil, da bi, če bi v mestu imeli več društev, kot je Kulturno-zgodovinsko društvo Rusalka, ki je prireditev pripravilo, imeli tudi več prireditev, kar bi jih zelo veselilo. Program je povezovala Antonija Jereb, življenjepis avtorice zbirke je prebrala mag. Minka Jerebič, predsednica društva Rusalka.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Pozdravi iz Moto kluba Rokovnjači

Priprava jeklenih konjičkov na zimovanje že poteka, nekaj posameznikov pa se kar ne more sprizniti s prihajajočimi niskimi temperaturami in so namesto pospravljanja motorjev v garaže iz omar izvlekli dolge gate.

Prvo soboto v septembru je na placu v Vrbi potekal tradicionalni **moto piknik**, tokrat že 19. po vrsti. Kot vsako leto se je pred dogodkom očistilo in uredilo prizorišče, **Ekoart** je poskrbel za dobavo in dostavo materiala za obveze kres, **Kmetija Škrbe** za vitamine, skrite v zelenjavi, **Mesarstvo Dobravec** za mesne dobrote, **Avene** pa za bogate nagrade najboljšim tekmovalcem moto iger. Na prizorišču so bile na voljo testne vožnje s QULBIX električnimi kolesi in neomejene možnosti rekreacije za najmlajše. S TV koticom je bilo poskrbljeno tudi za košarkarske in odbojgarske navijače. Po pretekli statistiki bi moral padati dež, ki pa ga letos nismo pričakali. Prijetno druženje se je zavleklo pozno v noč, kar pa ni spremenilo dejstva, da je bilo treba naslednji dan stvari pospraviti. Takrat so se pokazali pravi borci in kot vsako leto se je brez prevelikih naporov prizorišče postavilo v prvotno stanje.

Prva nedelja v oktobru je v voznem redu moto kluba označena za **za-**

ključno vožnjo. Člana Tadej in Uroš, zadolžena za izvedbo, sta združila moči in ideje ter pripravila konkretno traso za skupinsko zaključno vožnjo. Kolona 14 motorjev se je iz Lukovice odpravila mimo Vodice, Škofije Loke, Gorenje vasi, Cerknega in ob Idrijci vse do Mosta na Soči. Za celotno traso (cca 200 km) z vožnjo izključno po stranskih cestah smo potrebovali cca 4 ure, zaradi postankov se je prihod v domače kraje zamaknil na 15. uro. Na placu v Vrbi sta nas s pečenimi burgerji pričakala Mateja in Izi, tako smo se vsi lačni srečno vrnili na prijetno druženje po vožnji. Stupica tokrat ni organiziral skupinske vožnje za blatno ekipo po brezpotjih, saj tovrstno početje ni dovoljeno.

V letošnjem koledarju nas čakata še **prednovoletna zabava in občni zbor**, kar planiramo v soboto, 10. decembra. Vabljeni!

BESEDILO IN FOTO: MOTO KLUB ROKOVNJAČI

Novi Nissan
Qashqai

LED sprednje in zadnje luči | 4 kamere, parkirni senzorji spredaj in zadaj | Asistenčni sistemi za varno vožnjo

PRI SVOJEM PRODAJALCU PREVERITE BOGATO PONUDBO VOZIL NISSAN, KI SO NA VOLJO TAKOJ

AVTOHIŠA MALGAJ
ime s tradicijo | Ljubljana

Tržaška 108, 1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 20 00 628
www.avtohisamalgaj.si

Kombinirana poraba goriva: 7,35–6,25 l/100 km. Emisije CO₂: 166–141 g/km. Emisijska stopnja: Euro6D Full. Emisije NOx: 0,0167–0,0237 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00008–0,00035 g/km. Št. delcev (x10⁻¹¹): 0,17–0,53. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Usposabljanje gasilcev v času epidemije covid-19 v organizaciji Gasilske zveze Lukovica

Epidemija covid-19 je globoko zarezala v družbo, žal je določene sledove pustila tudi pri delu gasilcev. Vsekakor je zagotavljanje primerne usposobljenosti gasilcev navkljub epidemiji pomemben segment. Ker usposabljanje tudi v kriznem času, kot je čas epidemije, ne sme izostati, saj je usposobljenost in pripravljenost gasilcev pomembna še zlasti v kriznih obdobjih, smo na Gasilski zvezi (GZ) Lukovica ne glede na okoliščine skoraj povsem skladno s planom organizirali in izvedli več tečajev, s katerimi zagotavljamo nemoteno delo operativnih enot.

V času največje intenzitete epidemije skupni tečaji niso potekali, ampak so gasilci vadili v matičnih enotah, kolikor so pač lahko, ko pa se je stanje malenkost izboljšalo, smo izkoristili vse možnosti in izvedli kar tri tečaje v lastni organizaciji, istočasno pa so se gasilci udeleževali tudi tečajev v organizaciji Gasilske zveze Slovenije. Ves čas smo skrbeli za maksimalno varnost tako inštruktorske ekipe, še bolj pa za varnost tečajnikov. Izvajali smo vse takrat veljavne ukrepe, saj si nikakor nismo mogli privoščiti, da bi skupina postala vir okužbe. Način izvedbe smo sproti prilagajali situaciji v zvezi z epidemijo. Ko je bilo potrebno, smo izvajali testiranja necepljenih udeležencev, pred vsakimi vajami in predavanji so se izvajala samotestiranja, del predavanj se je izvedlo na daljavo, nosili smo maske in skrbeli za razkuževanje, prav tako pa so bile lokacije in prostori za predavanja in vaje večji in sproti prezračevani. Vse s ciljem, da tečaje ne prekinjamo in usposobimo maksimalno število gasilcev tudi v tistih zahtevnih časih.

Izvajanje preventivnih ukrepov za zaščito pred okužbo z virusom covid-19 na tečaju za operativnega gasilca. (Foto/vir: arhiv GZ Lukovica)

Kot zapisano, smo na GZ Lukovica organizirali tri tečaje, in sicer Tečaj za operativnega gasilca, Tečaj za bolničarja ter Tečaj za višjega gasilca. Na vseh omenjenih tečajih smo usposobili 13 novih operativnih gasilcev, 14 bolničarjev in 10 višjih gasilcev. Vsi so uspešno opravili vse obveznosti na tečajih, interne preizkuse znanja ter zahtevne teoretične in praktične zaključne izpite, ki so potekali pred komisijo Gasilske zveze Slovenije. Ker smo racionalni, so na določenih tečajih sodelovali tudi kandidati GZ Mengeš. Glede na to, da so vsi tečaji po obsegu in vsebini zelo obsežni (tečaj za operativnega gasilca obsega 149 ur, tečaj za bolničarja 70 ur, tečaj za višjega gasilca 92 ur, vse brez internih in zaključnih izpitov), so bili urniki teh tečajev znotraj oken, ki jih je dopuščala epidemija, precej natrpani, še posebej za tiste udeležence, ki so sodelovali na dveh tečajih. Nad organizacijo tečajev je bdelo poveljstvo GZ Lukovica, za strokovni del in prenose znanja pa je skrbela ekipa predavateljev in inštruktorjev, sestavljena tako iz članov naše kot iz članov drugih gasilskih zvez. Teoretični del tečajev je potekal v dvorani društvenega doma v Krašnji in v predavalnici gasilskega doma v Blagovici, praktični deli pa deloma v istih prostorih, deloma v orodiščih vseh gasilskih društev naše zveze, predvsem pa na primernih terenih po celotni dolini Črnega grabna in tudi širše. Na tečajih so kandidati osvojili različna znanja in spretnosti, ki jih bodo potrebovali pri delu v matičnih operativnih gasilskih enotah.

- Operativni gasilci so se usposobili za izvajanje gašenja in reševanja v primeru požara ter v primeru naravnih in drugih nesreč. Spoznali so se z operativno taktičnimi postopki delovanja gasilca v okviru operativne enote in rokovanja z najrazličnejšo zaščitno in reševalno opremo.
- Bolničarji so se usposobili za izvajanje nalog nudenja vseh vrst prve in nujne medicinske pomoči. Spoznali so se s postopki nudenja prve pomoči glede na različne vrste nesreč in bolezenskih stanj ter roko-

vanja z najrazličnejšo reševalno opremo.

- Višji gasilci so se usposobili za izvajanje nalog vodenja skupine gasilcev v primeru požara ter v primeru naravnih in drugih nesreč. Spoznali so se z operativno taktičnimi postopki vodenja in dela skupine gasilcev v povezavi z delom gasilskih enot na intervencijah.

Novi višji gasilci po opravljenem zaključnem izpitu. (Foto/vir: arhiv GZ Lukovica)

Poleg tečajev v organizaciji GZ Lukovica so se naši gasilci usposabljali tudi na tečajih v organizaciji Gasilske zveze Slovenije in drugih organizacij. Tako so v času od začetka epidemije do danes naši gasilci sodelovali na skupno 60 tečajih oziroma usposabljanjih za pridobitev raznih specialnih znanj. Najbolj pa smo ponosni na dva nova gasilska častnika ter na dva nova višja gasilska častnika. Vsi bodo lahko opravljali najzahtevnejše naloge pri vodenju intervencij. Ker smo prav na vsakega gasilca, ki se usposobi na novem tečaju, posebej ponosni, smo podelitev činov višjega gasilca ter potrdil o zaključenem tečaju za bolničarja opravili na slovesnosti ob 25-letnici GZ Lukovica. Podelitev je potekala 27. septembra v dvorani KD Janka Kersnika v Lukovici. Prvotno je bila izvedba podelitve mišljena na trgu v Lukovici, a nam jo je zagodlo slabo vreme. Kljub temu verjame, da je vsem tistim, ki jim je bila prvenstveno namenjena, ostala v lepem spominu. Upamo tudi, da so ponosni sami nase, mi vsekakor smo, z županjo na čelo. Slednja je v nagovoru na slovesnosti to posebej poudarila.

Slavnostna podelitev činov višjim gasilcem ter potrdil ob zaključku tečaja za bolničarja ob 25-letnici GZ Lukovica. (Foto/vir: Drago Juteršek)

Glede na vse navedeno lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da se ne glede na usposabljanje nenaklonjeno obdobje epidemije in v nasprotju z mnogimi drugimi dejavnostmi v družbi stanje usposobljenosti naših operativnih gasilcev ni zamrznilo, ampak se je nadgrajevalo v tempu, kot je bilo predvideno pred epidemijo. V tem času, vse do danes, so torej naši gasilci opravili skupno 97 tečajev. Naj omenimo, da

Udeležba gasilcev iz GZ Lukovica na požaru nad Preddvorom. (Foto/vir: arhiv PGD Lukovica)

v podobnem tempu usposabljanja v GZ Lukovica nadaljujemo tudi v prihodnje. Jeseni začnemo s tečajem za nižjega gasilskega častnika, spomladi za gasilca pripravnika, pravkar pa potekajo prijave na razpis usposabljanj Gasilske zveze Slovenije za leto 2023. Spoznali smo, da so gasilci tudi v težjih razmerah, kot je bil čas epidemije, pripravljeni žrtvovati trud in svoj dragocen čas za delo gasilca. S tem so na najboljši način pokazali svojo pripadnost in željo po prostovoljni pripravljenosti pomagati občanom, ko jih bodo ti potrebovali, ne glede na okoliščine. Nenazadnje se je ta pripravljenost lepo odrazila v množični udeležbi naših gasilcev na dveh letošnjih večjih intervencijah gašenja v naravi, in sicer gozdnega požara nad Preddvorom (22 gasilcev) in požara na Krasu (v 6 odpravah skupaj 87 gasilcev).

GZ Lukovica vsem gasilcem želi uspešno in varno delo pri operativnem posredovanju, prav tako pa tudi uspešno pot v gasilskih vrstah nasploh. Poveljstvo GZ Lukovica je ponosno na ekipo predavateljev in inštruktorjev, pod taktirko katerih so bili tečaji uspešno in strokovno izpeljani, ter na organizatorje tečajev, brez katerih izvedba ne bi bila mogoča. Velika zahvala pa gre tudi Občini Lukovica in vsem prostovoljnimi gasilskim društvom, ki v svojih prostorih omogočajo izvedbo tečajev. Tudi tekom izvedbe lastnih tečajev spoznavamo, da bo v prihodnje ena naših pomembnejših nalog umestitev in izvedba ustreznega poligona za izvajanje praktičnih usposabljanj gasilcev. Ciljev nam torej ne manjka.

BESEDILO: IGOR TRDIN, GČ II., POMOČNIK POVELJNIKA
GZ LUKOVICA ZA STROKOVNO USPOSABLJANJE IN GAŠPER MAV,
VGČ I., POVELJNIK GZ LUKOVICA

Godbeniki začeli z novo glasbeno sezono

»Nova glasbena sezona je tu,« so si konec avgusta dejali lukoviški godbeniki, ko so se zbrali v godbenih prostorih in začeli z vajami. Kar nekaj izzivov so si zadali do prihodnje pomladi in zato hitro poprijeli za delo. Že mesec september je postregel s tremi nastopi.

Najprej so v petek, 9. septembra, zaigrali na proslavi ob prazniku Občine Lukovica. Dva dni kasneje so se udeležili povorke ob jubilejnih 50. Dnevu narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku. Prireditev je zaradi epidemije zadnji dve leti odpadla. Tokrat pa je spet potekala v običajnem tridnevem formatu z vrhuncem, nedeljsko povorko. Ob jubileju so organizatorji pripravili novost, in sicer je na začetku potekala predstavitev 50 podob slovenske oblačilne dediščine. Prikazane so bile tako praznične kot vsakdanje obleke iz različnih slovenskih pokrajin v zgodovinskem obdobju od 18. do 20. stoletja. Prireditelji so dejali, da so se tako odmaknili od stereotipa zgolj ene, dveh ali morda treh poznanih slovenskih noš, z željo širiti poznavanje noš tudi drugih slovenskih pokrajin. V drugem delu povorke pa so se predstavila številna turistična in druga društva. Med njimi tudi Godba Lukovica, ki je sicer stalna udeleženka tega velikega festivala v Kamniku. Godbeniki tokrat niso nastopili sami, ampak skupaj z mažoretami iz Radeč. S tem so še nadgradili dobro sodelovanje v tem letu in se tako predstavili številnim obiskovalcem povorke. Zadnji torek v septembru je sledil še tretji nastop. Koračnice so zazvenele v kulturnem domu v Lukovici, kjer je Gasilska zveza Lukovica s slavnostno podelitvijo činov novim gasilcem, višjim gasilcem in bolničarjem obeležila 25-letnico obstoja.

Godba Lukovica gostila dirigentsko šolo

Drugi oktobrski konec tedna je Godba Lukovica v svojih prostorih gostila dirigentsko šolo, ki jo organizirata Zveza slovenskih godb in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Štirje slušatelji so tako v dveh dneh vadili z orkestrom, opravili praktični preizkus in prejeli potrdilo o opravljeni dirigentski šoli. Med njimi je bil tudi tubist lukoviške godbe Urh Štempihar Jazbec.

Udeleženci dirigentske šole in lukoviški godbeniki.

Godba Lukovica že ves čas kar precej pozornosti posveča izobraževanju. Njihovi mladi godbeniki se redno udeležujejo avgustovskega mladinskega tabora, letos je nova znanja na enotedenskem druženju glasbenikov v Izoli nabirala flavtistka Larisa Capuder. Predvodnik godbe Vili Gošte je bil pred časom na seminarju za predvodnike. Tokrat pa se je na pobudo Godbe Lukovica Urh Štempihar Jazbec udeležil šole za dirigente. Gre za izobraževanje, ki se je pod mentorskim vodstvom profesorja Mira Sajeta izvajalo od novembra 2021 do oktobra 2022. Potekalo je v štirih terminih oz. štirih dvodnevih seminarjih s slovenskimi ljubiteljskimi pihalnimi orkestri. Slušatelji so zaradi pandemije prvi termin novembra 2021 v Ljubljani izvedli brez orkestra in obdelali teorijo. V nadaljevanju so nato drugi termin izvedli s Pihalnim orkestrom Divača, tretji s Pihalnim orkestrom Prevalje, zaključek pa je potekal z Godbo Lukovica.

V izobraževanju za dirigente, ki v tej obliki poteka že 20 let, imajo slušatelji skupaj 120 ur programa, kjer spoznavajo literaturo, inštrumentacijo, dirigentske tehnike ... Tokrat so potrdilo o opravljeni dirigentski šoli prejeli 4 slušatelji, ki so zaključek praktičnega preizkusa opravili z Godbo Lukovica. V njihovih godbenih prostorih sta bili izvedeni dve vaji. Uspešno je prvi letnik prve stopnje izobraževanja opravil tudi tubist lukoviške godbe Urh Štempihar Jazbec: »Zadeva mi je bila zelo všeč, saj sem ves čas, od glasbene šole, godbe in zbora, vpet v glasbo. Preko takšne šole še bolj spoznaš, kaj je smisel dirigenta. Ni samo to, da dirigent pride na vajo in oddirigira dve uri. Poleg tega je treba izbrati program, težavnost, preučiti in analizirati partiture. Vedeti moraš, kaj bo orkester zmogel, kje se mogoče lahko pojavijo težave. Ko izbiraš program, moraš po eni strani izbrati nekaj tematskega za posamezni nastop, medtem ko moraš po drugi strani izbrati pravo težavnost, da

skozi daljše časovno obdobje orkester kvalitetno raste. Potem je treba program še obdelati in v glavi moraš imeti idejo, kako bo vse skupaj potekalo.«

V Godbi Lukovica so ponosni, da je v letošnji generaciji šolanje opravil njihov član. Zelo veseli in počaščeni pa so bili tudi zato, ker so bili izbrani in so lahko gostili dirigentsko šolo. »Kar nekaj orkestrrov se je javilo, da bi ponovno gostilo tovrstno šolo,« je o zanimanju godb za to, da bi gostile to šolo, povedal producent za instrumentalno glasbo pri Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti in od letos tudi dirigent Godbe Lukovica Daniel Leskovic ter dodal: »Tovrstno izobraževanje je primereno za tiste, ki vodijo orkestre glasbenih šol, za tiste, ki bi želeli postati dirigenti in tudi tiste, ki že dirigirajo in bi si želeli izpopolniti znanje.«

Z dirigentsko šolo so znanje izpopolnjevali tudi godbenice in godbeniki iz Lukovice. Za njih so bile to še kako koristne dvodnevne intenzivne vaje, na katerih so dodatno vadili program za novoletni koncert. »Poleg tega smo se na vaji izmenjali štirje dirigenti. Vsak doda nekaj svojega, imajo svojo idejo. Nekdo si recimo pri določeni skladbi želi nekoliko hitrejšega tempa, da je mogoče del skladbe zaigran malce tišje. Drugi dirigent ima drugačno idejo. Orkester se mora zato na tovrstnih vajah temu prilagajati. Ni rutine, odzivnost je večja in s tem orkester raste,« je pozitivno plat, ki jo lahko iz tovrstnega seminarja odnesejo godbe, opisal Urh Štempihar Jazbec.

Zaključek dirigentske šole je spremljal tudi predsednik Zveze slovenskih godb Boris Selko. Izrazil je zadovoljstvo ob uspešno izvedenem izobraževanju in se hkrati zahvalil Godbi Lukovica za gostoljubje.

BESEDILO: LEON ANDREJKA; FOTO: BORIS SELKO, ZVEZA SLOVENSkih GODB

Udeleženci dirigentske šole z mentorjem profesorjem Mirom Sajetom.

Dirigentsko šolo je opravil tudi Urh Štempihar Jazbec.

SKUPAJ SE IMAMO DOBRO je bila osrednja tema letošnjega tedna otroka, ki je potekal od 3.– 9. oktobra

Teden otroka je program Zveze prijateljev mladine Slovenije že od leta 1954. Vsako leto se izbere tema, na katero se navežejo aktivnosti, povezane z otroki in mladostniki. Po podatkih TOM telefona se kaže, da je prijateljstvo nekaj, po čemer mladi najbolj hrepenijo. Da se imajo dobro s sovrstnikom, ki mu lahko zaupajo.

»Skp se mava dobr« je pesem priljubljenega glasbenika med otroki Nipketa, ki je lepo povezala vrednote otrok. Osredotoča se na pomen povezanosti, druženja, prijateljstva, pogovarjanja v živo, na skupne dogodivščine, sproščenost in zabavo.

V Vrtcu Medo smo v tednu otroka poskrbeli, da je bilo otrokom še posebej lepo. Čez celoten teden so imeli otroci priložnosti za druženje med skupinami in obilico skupne zabave.

Med tradicionalnim jesenskim pohodom smo se s skupinami otrok podali na pot, kjer smo uživali v lepem jesenskem dnevu in slastnih krofih, podarjenih s strani podjetja Don Don. Ob tej priložnosti se podjetju najlepše zahvaljujemo za sladko presenečenje, ki je razveselilo otroke ob koncu pohoda.

Vzgojiteljice smo v tem tednu otrokom pripravile čutno pot v telovadnici. Otroci so se z bosimi nogami sprehodili po mahu, kostanju, listju, koruzi, žiru ..., vsem, kar nam ponuja jesen, ter odkrivali svoje občutke ob nevsakdanji izkušnji.

V tem letnem času seveda ne sme manjkati kostanjev piknik. Za druženje ob dišečem, pečenem kostanju je poskrbel naš hišnik Vinko, ki je pridno pekel kostanj, ki so ga naši malčki nabrali s pomočjo svojih staršev.

Za uspešen zaključek tedna pa so se na debelo mazale palačinke s čokolado, marmelado in medom. Vzgojiteljice so pripravile pravi šov v peki palačink. Krožniki niso bili dolgo polni, naši malčki pa so energijo hitro pokurili na vrtčevskem igrišču. Z nasmejanimi in razigranimi otroškimi obrazi smo uspešno zaključili še en teden otroka v Vrtcu Medo.

BESEDILO IN FOTO: MOJCA PUSTOTNIK

Pesem, posvečena Janku Kersniku in njegovemu Brdu

Jabolka na Brdu dozorevajo.

Alelujo v cerkvi pojejo.

Na Kersnikovo šolo otroci hodijo.

Koliko čebel'c lete!

Od vseh najlepši Jankov grad je.

Kersnik pisal pesmi, zgodbe je,

Enkrat vesele, drugič žalostne.

Rime je sklanjal, zloge iskal,

Stihe je pisal, bralce navduševal.

Na naši šoli pustil je pečat,

In vse spravil knjige brat!

Končno 170 let slavi, zato veselimo zanj se vsi!

TAJA JEMC IN NEJA CERAR, 8.B

Pooblaščen servis Renault

tudi v Moravčah

Avtohiša KRULC

www.avtohis-a-krulc.si ☎ 0172-31-200

- Servis osebnih in gospodarskih vozil
- Sklepanje zavarovanj
- Optične nastavitve podvozja
- Karoserijska in ličarska popravila
- Polnjenje in servis klimatskih naprav
- Cenitve kasko škod
- Vulkanizerstvo in hotel pnevmatik
- Ročna avtopralnica in poliranje

Dobitniki medalj na 19. teku okoli Gradiškega jezera

Če nam je v preteklih dveh letih izvedbo teka krožil virus, nam jo je letos nekoliko zagodla gladina vode v jezeru. Kljub premiku termina nam je jezero traso teka vrnilo v uporabo šele nekaj ur pred startom v nedeljo, 9. 10. 2022.

Upravni odbor Turističnega društva Gradišče pri Lukovici zato letos še posebej čestita vsem tekačem za uspešno udeležbo in dosežene rezultate na 19. teku okoli Gradiškega jezera. Prav tako pa se na tem mestu

UO TD Gradišče zahvaljuje vsem članom in simpatizerjem društva, ki so aktivno pristopili k pripravam na tek, izvedbi samega teka in urejanju prizorišča po njegovem zaključku. Nenazadnje gre zahvala tudi našim zvestim in nekaterim novim donatorjem, sponzorjem ter podpornikom, ki so s svojim prispevkom omogočili izvedbo 19. teka okoli Gradiškega jezera. Vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala.

BESIDILO: ANDREJ OVCA; FOTO: SLOMARATON

12600 m (3 krogi)

Mladinci/člani

1	Jan	Sajn
2	Marjan	Oražem
3	/	

Mladinke/članice

1	Nastja	Mihelčič
2	/	
3	/	

Veterani

1	Matej	Bajde
2	Dušan	Prašnikar
3	Robert	Matijevec

Veteranke

1	Maja	Hitij
2	Irena	Auersperger
3	/	

Starejši veterani

1	Lado	Kveder
2	Andrej	Gril
3	Herman	Bajec

Starejše veteranke

1	Jelka	Runtas
2	Brigita	Mehar
3	/	

1200 m (letnik 2007–2011)

Dečki

1	Nejc	Teran
2	Tibor	Zalokar
3	Jon	Teran

Deklice

1	Ana	Cerar
2	Špela	Kolar
3	Neja	Pestotnik

4200 m (1 krog)

Mladinci/člani

1	Martin	Močnik
2	Nejc	Pačnik
3	Mark	Kočar

Mladinke/članice

1	Maja	Per
2	Zoja	Per
3	Neja	Amrož

Veterani

1	Tomaž	Kališnik
2	Martin	Vesel
3	Tadej	Jurkovšek

Veteranke

1	Nena	Šerbinek
2	Tanja	Miklič
3	Marija	Drčar

Starejši veterani

1	Robert	Kotnik
2	Metod	Močnik
3	Andrej	Novak

Starejše veteranke

1	Anica	Grilj
2	Jana	Bregar
3	Milena	Delčnjak

1200 m (letnik 2012 in mlajši)

Dečki

1	Tibor	Drčar Ovca
2	Lovro	Cerar
3	Nace	Bandalo Auersperger

Deklice

1	Maja	Volf
2	Mateja	Pančur
3	Ana	Skrzypiec Hajdinjak

Vabljeni, fantje in dekleta – pri nogometaših se vedno "dogaja"!

Nadobudna mladina našega domačega nogometnega kluba NK Črni graben je ponovno zelo aktivna tudi to jesen. Redni treningi so že nekaj časa v polnem pogonu, a so vrata za nove člane vedno odprta na stežaj. Vsak nov član ob vpisu za dobrodoščilo prejme tudi novo nogometno žogo.

Novembra se bodo sicer treningi z zunanjih površin preselili v notranje prostore, v Sončno dvorano na OŠ Janka Kersnika Brdo, kjer bodo tudi v zimskem času zagotovljeni vsi pogoji za kvaliteten trening.

Srečno vsem fantom in dekletom ter dobrodošli vsi bodoči člani! Za dodatne informacije glede vpisa in treningov pa se lahko starši obrnejo na predsednika kluba Tilna Strmška, na telefon 031 795 634.

BESIDILO: GREGOR BERLEC; FOTO: ARHIV NK ČRNI GRABEN

14. šahovski turnir ŠD Črni graben ob občinskem prazniku

Šahovsko društvo Črni graben je v sodelovanju s ŠTD Rafolče v petek, 19. septembra 2022, ob občinskem prazniku organiziralo 14. odprto prvenstvo v šahu v brunarici ŠTD Rafolče.

Igralo se je 5 kol po Švicarskem sistemu pri odraslih in 5 kol po Bergerjevem sistemu za mlade, vsak igralec je imel po 10 minut na partijo. Obiskala nas je tudi županja mag. Olga Vrankar, ki nam je zaželela uspešno tekmovanje in priskrbela nagrade, knjige Staneta Stražarja o Črnem grabnu.

Predsednik ŠD Črni graben Viktor Jemec je pozdravil prisotne v imenu organizatorja in tekmovalcem zaželel uspešne boje na šahovnici. V odrasli skupini je zmagal Milan Vidregar, 2. je bil Nik Dobnikar in 3. Viktor Jemec, sledili so še Marko Krulej, Franc Andrejka, Nejc Dolinšek, Martin Andrejka in Rok Pogačar. Prvi trije so dobili priznanja in knjigo. Pri mladih so nastopili nekateri obiskovalci poletne šole. Zmagal je Marko Jeretina pred Filipom Šimencem, ki sta zaradi enakih rezultatov odigrala dodatno igro, kjer pa je 1. mesto zaslužil Marko, kljub remiju, vendar s črnimi figurami. 3. mesto je osvojila Ajda Dobravec, perspektivna šahistka 2. razreda osnovne šole Brdo. Sledila sta še Jaka Dobravec in Jernej Bole. Prvi trije so dobili priznanja in pokale v obliki šahovskih figur. Zahvaljujemo se Občini Lukovica, ŠTD Rafolče in vsem, ki so kakor koli pomagali. Se vidimo na naslednjem prvenstvu.

BESEDILO IN FOTO: VIKTOR JEMEC

Tilen Strmšek in ekipa nadaljujejo niz uspehov

Člani društva Canifit team, na čelu z našim občanom Tilnom Strmškom, so se ponovno podali na večetapno dirko vlečnih psov. Tekmovanje pod imenom "Alb Cross + Quer Trophée 2022" je potekalo v Nemčiji, v kraju Lieshofs. V sedmih dneh so tekmovalci opravili s sedmimi etapami v različnih kategorijah canicrossa, bikejoringa in scooterja. Tekmovanje je zaznamovalo hladno, vetrovno in deževno vreme, a so ne glede na razmere člani društva opravili prav vse etape in prav vsi so tudi stali na stopničkah.

V kategoriji "Canicross moški elite" je naš Tilen Strmšek z Lynn in Bitom osvojil drugo mesto, njegova partnerka Anja Gluvić pa je prav tako zasedla drugo mesto s Fiio in Reo v ženski kategoriji canicrossa. Med veterani sta Mirko Perko z Bekijem in Patrik Zupanič z Ragnarjem osvojila tretji mesti – prvi v canicrossu, drugi pa v bikejoringu. V oktobru punce in fantje nadaljujejo s treningi canicrossa ter bikejoringa pri nas v Lukovici ter v Kranju in Grosuplju. Vsi ljubitelji psov in teka pristrčno vabljene v družbo društva Canifit team. Za vse informacije glede treningov vam je na voljo Tilen Strmšek na telefonski številki 031 795 634. Mimogrede, prvi trening je brezplačen.

BESEDILO: GREGOR BERLEC; FOTO: OSEBNI ARHIV ANJE GLUVIĆ

Patrick Novak, vzhajajoča zvezda na slovenski atletski sceni

V sredo, 8. 6. 2022, je v Mariboru potekalo šolsko državno prvenstvo v atletiki, na katerem je bil Patrick edini zastopnik Osnovne šole Janka Kersnika Brdo v Lukovici. Na šolskem državnem prvenstvu je premagal celotno področno konkurenco pri mlajših učencih na 60 m s časom 7.82 sekund in postal nov šolski državni prvak na 60 m. Za omenjeni dosežek mu je Občina Lukovica podelila pohvalo za izjemen športni dosežek.

Po uspehu se je Patrick odločil, da bo začel trenirati atletiko. Včlanil se v Atletski klub Domžale in pod okriljem trenerja g. Domna Jarca začel s treningi hitrih disciplin. V Atletskem klubu Domžale so se odločili, da ga kot vzhajajočo zvezdo na slovenski atletski sceni prijavijo na Prvenstvo Slovenije za pionirje in pionirke U14 in U12, in sicer v disciplini na 200 m ter 60 m. Prvenstvo Slovenije za pionirje in pionirke U14 in U12 je potekalo v Kopru, 24. 9. in 25. 9. 2022.

V soboto, 24. 9. 2022, je bil pred Patrickom tek na 200 m. Na tek je bilo prijavljenih 38 najboljših tekačev Slovenije v kategoriji U14, ki so bili razdeljeni v pet štartnih skupin. Patrick si je z izjemnim časom 25,14 sekund na 200 m pritekel naslov slovenskega državnega prvaka v teku na 200 m. V nedeljo, 25. 9. 2022, je bil pred Patrickom še tek na 60 m. Na tek je bilo prijavljenih 34 najboljših tekačev Slovenije v kategoriji U14, ki so bili prav tako razdeljeni v pet štartnih skupin. Patrick je v kvalifikacijskem teku na 60 m pometel s konkurenco ter se z najboljšim časom 7.73 sekund na 60 m uvrstil v finale. V finalnem teku se je Patrick iz štartnega bloka pognal kot pravi šprinter in svoj rezultat iz kvalifikacijskega teka še izboljšal z rezultatom 7.70 sekund na 60 m ter si tako pritekel še drugi naslov slovenskega državnega prvaka v teku na 60 m.

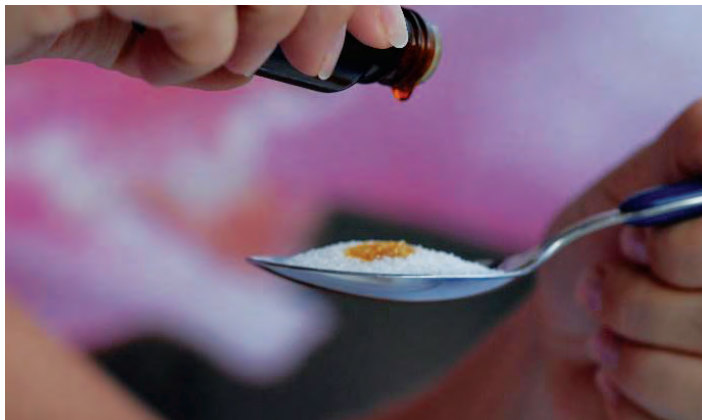
BESEDILO: K.N.; FOTO: ATLETSKI KLUB DOMŽALE

Uporaba čebeljih pridelkov za zdravje

Človeštvo že tisočletja uporablja čebelarstvo za zdravljenje in preprečevanje bolezni. Apiterapija je alternativna veja medicine in nudi možnosti komplementarnega zdravljenja. Čebelarstvo uporabljamo tudi v zdravstvene namene, saj vsebujejo bioaktivne sestavine. Apiterapevtski pristopi se uporabljajo za zdravljenje bolezni in bolezenskih simptomov ter za oskrbo ran in poškodb. V apiterapiji se uporabljajo vsi čebelji pridelki. To so med, cvetni prah, propolis, matični mleček, čebelji strup in čebelji vosek. Uporabljajo se lahko kot živila, sestavine v kozmetičnih izdelkih in kot sestavine v farmacevtskih izdelkih. Preden se odločimo za uporabo apiterapije, moramo preveriti, ali smo alergični na čebelarstvo pridelke. Le tako lahko zagotovimo varno apiterapevtsko obravnavo.

Med je viskozno aromatično živilo. Sestavljajo ga voda, sladkorji, encimi, beljakovine, vitamini in minerali. Barva, okus, vonj in aroma medu so odvisni od vrste medu in botaničnega izvora. Med deluje antioksidativno, antikancerogeno, protimikrobno, protivnetno, protitumorsko, ščiti kardiovaskularni sistem in sodeluje pri celjenju tkiv. V preteklosti se je med uporabljal za zdravljenje ekcemov, vnetega grla, kašlja, astme, splošne telesne oslabelosti in zaprtja. Danes so poznani pozitivni učinki tudi na področju nevroloških bolezni in pri zdravljenju raka.

Propolis uporabljajo čebele za zaščito panja pred vdori škodljivcev in mikroorganizmov. Propolis sestavljajo rastlinski izločki, pomešani z voskom, in izločki slin čebel delavk. Čebele s propolisom prevlečejo stene panjev in zamašijo morebitne razpoke. S tem preprečujejo vdor in širjenje bolezni. Propolis ima antioksidativno, antibakterijsko in protivnetno delovanje ter spodbuja imunski sistem. V apiterapiji je propolis uporaben tudi pri oskrbi ustne votline. Ker propolis deluje tudi protiglivično, se ga lahko uporablja lokalno za zatiranje glivičnih okužb nohtov.

Čebelji strup nastaja v strupni žlezi čebel. Tudi čebelji strup ima protimikrobno učinkovitost. Uporabimo ga pri zatiranju bakterij, ki so odporne na antibiotike. Uporabo čebeljega strupa v medicini preverjajo tudi pri zdravljenju Parkinsonove bolezni, kjer se nakazujejo ugodni učinki. Čebelji strup se uporablja pri lažšanju kroničnih bolečin in pri zdravljenju artritisa. Strup se implicira neposredno s kontroliranim čebeljim pikom ali preko akupunkturnih igel.

Cvetni prah čebelarstvu predstavlja vir beljakovin. Nastane z zlepljanjem cvetnega prahu, nektarja in slin čebel delavk. V cvetnem prahu so ob beljakovinah prisotni tudi lipidi, vitamini, minerali in nekateri oglji-

kovi hidrati. Ker je prehranska sestava cvetnega prahu tako ugodna, ga pogosto uporabljamo kot prehranski dodatek. Cvetni prah deluje protibakterijsko in protiglivično. Lajša vnetja. Je uporaben dodatek za podhranjene paciente ali fizično oslabele starejše.

Matični mleček proizvajajo čebele delavke. Z njim kratek čas hranijo čebelje ličinke. Matica se prehranjuje izključno z matičnim mlečkom. Matični mleček je viskozna belo-rumena snov kislega in zbadajočega okusa. Sestavljen je iz vode, beljakovin, ogljikovih hidratov, vitaminov in mineralov. Ima močno imunomodulatorno in protivnetno delovanje. Ugodno deluje na nevrone in do neke mere regulira metabolizem sladkorjev in maščob. Ima tudi estrogeno delovanje, ki je ugodno ob menopavzalnih hormonskih spremembah. Nudi dobro podporno zdravljenje pri onkoloških bolnikih, saj istočasno deluje protitumorsko in krepi kahektično/oslabiljeno telo.

Vosek čebele uporabljajo kot gradbeni material. Uporaba voska je široka predvsem v kozmetični industriji, kjer uporabljajo njegove vlažilne učinkovine. Ko ga nanesejo na kožo, tvori film, ki kožo ščiti pred negativnimi dejavniki iz okolja. Vosek tudi vzpodbuja celjenje ran in opeklin. Začenja se jesensko-zimsko obdobje, ko so prehladna obolenja pogostejša. Svoj imunski sistem lahko spodbudimo tudi z uporabo čebeljih pridelkov. Za ugodne rezultate nam čebelji pridelki služijo kot naravna podpora medicinskemu zdravljenju.

Literatura: Weis W. A., Ripari N., Lopes Conte F., da Silva Honorio M., Sartori A. A., Matucci R. H., Storcin J. M. 2022. An overview about apitherapy and its clinical applications. *Phytomedicine Plus*, 2: 100239.

BESEDILO: ANA JANŽEKovič, SVETOVALKA ZA VARNO HRANO JSSČ, ČEBELARSKA ZVEZA SLOVENIJE; FOTO: ARHIV ČZS

Telefoni za klice v stiski so preventivni del svetovanja s poslušanjem otrok, mladostnikov, ostarelih, osamljenih, fizično ali duševno bolnih ter vseh drugih ljudi v osebnih stiskah. Telefonski pogovor je v današnjem pokornem času še bolj izrazit, najhitrejši ter mnogokrat zadosten del in blagodejna rešitev za človeka, ki ne zmore iz oklepa čustvene stiske ali življenjskih problemov, kot so bolečina, osamljenost, brezup, tudi nasilje. Klicalec in poslušalec sta anonimna. Poslušalec je dovolj usposobljen prostovoljni svetovalec za poslušanje, prijazen in sprejemajoč ter zna ustrezno ukrepati in napotiti klicalca v ustrezne inštitucije ali k ustreznim ljudem za dokončno rešitev težave.

Telefon za ljudi v stiski

116 123

05 720 1720

Tvoj Telefon je društvo s sedežem v Postojni, vendar pokriva območje celotne Slovenije z dosegljivostjo na številki 05 720 17 20 ter je član Zveze društev telefonov za pomoč v stiski Sopotnik, dosegljiv na brezplačni številki 116 123. Društvo organizira predavanja, delavnice, srečanja in izobraževanja za člane in za širšo javnost.

Poziv lastnikom gozda: povečana aktivnost podlubnikov v slovenskih gozdovih

Zaradi visokih temperatur in suše se je v drugi polovici julija začelo povečevati število s podlubniki napadenih dreves, zlasti smreke. Od januarja do druge polovice septembra letošnjega leta je bilo zaradi podlubnikov za posek izbranih 560.000 m³ dreves, večina v avgustu in septembru. Na Zavodu za gozdove Slovenije lastnike gozdov pozivajo, naj redno pregledujejo svoje gozdove. V primeru odkritja napada podlubnikov naj obvestijo revirnega gozdarja ter nemudoma začnejo s posekom lubadark.

Z Zavoda za gozdove Slovenije sporočajo, da je glavni vzrok za povečanje poškodb izredno sušno in vroče poletje 2022. Smreke so oslabele in postale manj odporne na napad podlubnikov, hkrati pa se je zaradi visokih temperatur razvoj podlubnikov pospešil. Povečan obseg po-

škodb zaradi podlubnikov je pričakovati tudi v letu 2023.

V jeseni in preko zime bo Zavod za gozdove Slovenije nadaljeval pregled gozdov in lastnikom gozdov z odločbo določal posek s podlubniki napadenih dreves – lubadark. Lubadarke je v poznem poletju in jeseni lahko prepoznati po rjavi črvini okoli korenčnika in za luskami skorje, odpadanju iglic z obarvane ali še zelene krošnje ter odstopanju in odpadanju skorje z debla. Preko zime je treba biti posebej pozoren na odstopanje in odpadanje skorje z debla.

»Lubadarke je treba čim prej posekati in olupiti oziroma les odpeljati iz gozda v lupljenje ali predelavo. Zalego podlubnikov v vejah in vrhah se uniči s kurjenjem sečnih ostankov ali izdelavo sekancev. Veje in vrhače iglavcev, ki s podlubniki niso napadeni, naj se razžaga in zloži v kupe, tako da so debelejši konci v notranjosti kupa. V primeru strojne sečnje se sečni ostanki zlagajo pod kolesa na sečne poti in zavozijo. Poskrbeti je treba za ureditev sečišča, zlasti za odvodnjavanje prometnic in pretočnost vodotokov,« svetujejo na Zavodu za gozdove Slovenije. Pravočasen posek je poleg preprečitve širjenja podlubnikov pomemben tudi zaradi ohranjanja vrednosti lesa. Če so napadena drevesa pravočasno posekana in obeljena ali predelana, se tudi vrednost lesa bistveno ne zmanjša. Če se s posekom odlaša, se les napadenih dreves obarva modrikasto, kar je posledica okužbe z glivami. Obarvanje znižuje prodajno vrednost lesa. Če lastnik gozda s posekom čaka do odpadanja lubja in pokanja lesa, je tak les lahko razvrednoten do cene celuloznega lesa.

BESEDILO: MIHA ULČAR; FOTO: MIHA ZABRET

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o. prejelo pristopni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o. zagotavlja varno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo, urejeno odvajanje odpadnih voda ter odvoz in ustrezno ravnanje z odpadki več kot 60.000 prebivalcem na območju občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče. Pri poslovanju so zavezani načelom družbene odgovornosti, zato storitve izvajajo v skladu z najvišjimi strokovnimi, etičnimi in okoljskimi standardi. Ker so prepričani, da je družbena odgovornost podjetij nujna za zagotavljanje zdravega okolja in dobrih medsebojnih odnosov z zaposlenimi, uporabniki, dobavitelji in lokalno skupnostjo, so se odločili, da k temu področju pristopijo bolj sistematično in nadgradijo družbeno odgovorne projekte in metode delovnih procesov. Podelitve pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec so zato izjemno veseli.

Direktor Marko Fatur je ob tem povedal: »Zavedamo se, da so vsaj toliko kot strokovnost in kakovost storitev pomembni odnosi, zato si prizadevamo za čim večjo povezanost z lokalno skupnostjo ter zagotavljanje varnega, zdravega in spodbudnega delovnega okolja za vse zaposlene. Glede na to, da je skrb za okolje osnova vseh dejavnosti podjetja, je za nas trajnostno poslovanje edina prava pot. Pridobljeni pristopni certifikat nam potrjuje, da smo na pravi poti in nas hkrati spodbuja k nadaljevanju in nadgradnji naših prizadevanj na področju družbene odgovornosti.«

V podjetju poleg odnosa do zaposlenih, uporabnikov in lokalne skupnosti veliko pozornosti namenjajo tudi ozaveščanju. V zadnjih letih so z namenom ozaveščanja javnosti razvili dve blagovni znamki (Grini, Poezija vode), s pomočjo katerih aktivno ozaveščajo tako otroke in uporabnike komunalnih storitev kot tudi zaposlene o pomenu pitne vode in ravnanja z odpadki. Hkrati sodelujejo tudi v pobudi Skupaj za boljše družbo v okviru Zbornice komunalnega gospodarstva. Pridobitev certifikata pozdravlja tudi županja Občine Lukovica mag. Olga Vrankar: »Veseli me, da občinsko komunalno podjetje prepoznava pomen svoje družbene odgovornosti in podpiram prizadevanja na tem področju. Čestitam za pridobljeni certifikat, ki naj služi kot potrditev za dobro izpeljano dosedanje delo in hkrati kot navdih za nadaljevanje v tej smeri.«

BESEDILO: MIHA ULČAR; FOTO: JKP PRODNIK

Pomemben del družbene odgovornosti je tudi sodelovanje z lokalno skupnostjo in ozaveščanje o varovanju okolja.

Podnebne spremembe: Kako je s pitno vodo v občini Lukovica?

Podnebne spremembe so bile dolgo stvar prihodnosti, toda zdaj podnebje spreminjamo tako hitro, da prvič v zgodovini vidimo tudi posledice. Silovitejšje nevihte in poplave, izrazitejši vročinski valovi, naraščanje morske gladine, suše, požari v naravi, taljenje ledenikov ... Pri tem tudi Slovenija ni izjema. Letos smo se soočili z izjemno sušnim poletjem, zaradi česar je presahnilo mnogo vodotokov, nekatere pa so se celo zmanjšali vodni pitni viri. Z vstopom v jesen pa smo se soočili z močnimi nalivi, kar je nekje vplivalo na vodooskrbo s pitno vodo.

Direktor JKP Prodnik d.o.o. Marko Fatur.

V luči zadnjih vremenskih dogodkov ter posledično vplivov na pitno vodo v občini Lukovica smo se pogovarjali z Markom Faturjem, direktorjem Javnega komunalnega podjetja Prodnik d.o.o., ki na območju občine Lukovica izvaja obvezno občinsko gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo. Z njim smo spregovorili tudi o lukoviških pitnih virih, oskrbi s pitno vodo, kakovosti pitne vode, obnovi vodovodnega in kanalizacijskega omrežja ter na kakšen način se bo treba prilagajati podnebnim spremembam, da bo pitna voda tudi v prihodnosti tekla iz naših pip.

Letos poleti smo se soočili z izjemno sušnim obdobjem, zaradi česar je v Sloveniji presahnilo mnogo vodotokov, nekatere pa so se celo močno zmanjšali vodni pitni viri, zaradi česar so morali pitno vodo dovažati iz drugih predelov (npr. Rižanski vodovod). Kako je letošnja suša vplivala na pitne vodne vire v občini Lukovica?

Občani Lukovice se v okviru izvajanja obvezne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo pretežno oskrbujejo iz črnograbenskega vodovodnega sistema, katerega vodni viri so površinska zajetja Taterman, Kamrca in Žirovše. Izdatnost vodnih virov je bila letos zaradi suše seveda zmanjšana, vendar bolj kot nihanja v izdatnosti predstavlja težavo povečana poraba ob konicah (na primer ob večerih zaradi zalivanja, ob začetku poletja tudi zaradi polnjenja bazenov). Vendar je črnograbenski sistem povezan s centralnim vodovodnim sistemom Domžale-Mengeš-Trzin, katerega vodni viri na mengeškem polju so izredno bogati in zagotavljajo zadostne količine tudi za del občine Lukovica, kadar je to potrebno (predvsem v sušnih obdobjih). Tako se nekoliko manjšo izdatnost vodnih virov v času sušnih razmer, predvsem pa povečano porabo v konicah, uspešno nadomešča z dočrpavanjem pitne vode preko prečrpališča Želodnik, kar dodatno pripomore k stabilnim razmeram v vodovodnem sistemu.

Normalno delovanje vodovodnih sistemov v občini Lukovica je torej pogojeno s povezanostjo sistemov preko občinskih meja in predvsem z zadostnimi vlaganji v zadevno infrastrukturo. Stalne investicije v obnovo cevovodov in pripadajočih objektov ter daljinski nadzor bistveno pripomorejo k majhnim vodnim izgubam in stalnim vpogledom v

delovanje sistema, v nasprotnem primeru bi bili tudi na tem območju lahko pričali težavam z vodooskrbo, kar se je letos poleti ponekod po Sloveniji žal že dogajalo.

Na začetku jeseni je prišlo do močnejših nalivov, kar je nekje vplivalo na vodooskrbo s pitno vodo, med drugim v Moravčah. Kakšne težave lahko močni nalivi ali daljše deževje povzročijo na vodnih pitnih virih?

Vodni viri tako za občino Moravče kot občino Lukovica so površinski in zato bolj občutljivi na dogajanje na površju, predvsem v času močnejšega deževja oziroma nalivov, ob katerih so ti viri predvsem po dolgotrajni suši zaradi spiranja površja veliko bolj ranljivi kot podzemni vodni viri (tam se voda skozi različne plasti prečisti). Voda se zato na dveh od treh vodnih virov črnograbenskega vodovodnega sistema stalno dezinficira s postopkom ultravijolične (UV) dezinfekcije, kar je tudi ob močnejših deževjih zadostovalo za zagotavljanje neoporečne pitne vode. Občina Lukovica je naprave vgradila leta 2019, s čimer je bistveno pripomogla k zagotavljanju varne in zanesljive vodooskrbe. Naj ob tem dodamo, da se stalno izvaja daljinski nadzor nad delovanjem tako objektov kot sistemov za dezinfekcijo, tako da smo ob vsakem odstopanju o tem nemudoma obveščeni in lahko takoj ukrepamo.

Kakšne pitne vodne vire imamo v občini Lukovica in kako se spremlja njihova zdravstvena ustreznost?

Kot rečeno so vsi vodni viri v občini Lukovica površinskega tipa, vendar je kakovost vode tudi zaradi dobrega stanja zaledja dobre kakovosti. Na tem mestu je treba poudariti, da je pitna voda iz javnega vodovoda strogo nadzorovana. Zdravstveno ustreznost pitne vode v okviru našega internega nadzora redno spremlja in izdaja poročila Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Kranj. Vsako leto se v sodelovanju z njimi, glede na izkušnje tekočega leta, pripravi načrt vzorčenja. Vzporedno z internim nadzorom pa poteka še vzorčenje vode v sklopu državnega monitoringa, ki ga za Nacionalni inštitut za javno zdravje izvaja NLZOH Ljubljana.

Vodohran Žirovše.

Za varno oskrbo s pitno vodo ter urejeno odvajanje odpadne vode je potrebna vsakodnevna skrb, kar pomeni redna vlaganja v obnove in vzdrževanje obeh sistemov. Občina Lukovica v sodelovanju z JKP Prodnik iz naslova omrežnin vsako leto obnovi kar nekaj vodovodnega in kanalizacijskega omrežja. Koliko je bilo v zadnjih letih obnovljenega vodovodnega in kanalizacijskega omrežja v občini Lukovica in kaj takšne investicije pomenijo za nadaljnjo oskrbo s pitno vodo ter odvajanja odpadne vode?

Dejstvo je, da imajo cevododi določeno življenjsko dobo, zato je nujno kontinuirano vzdrževanje in obnavljanje sistemov tako cevododov kot objektov na teh sistemih. Kanalizacijsko omrežje v občini Lukovica je relativno mlado, zato večje investicije v obnove še niso bile potrebne. Na tem področju so pomembne investicije Občine v izgradnjo nove kanalizacije, kjer te še ni. V zadnjih letih je bila tako na primer zgrajena kanalizacija v naseljih Imovica, Prevalje in Iani v Zaborštu.

Izvedenih je bilo tudi kar nekaj obnov javnega vodovodnega omrežja, ki se načrtujejo sistematično, v sodelovanju z Občino, glede na številni okvar na določenem območju, morebitno gradnjo kanalizacije ali druge posege v cestišča s strani Občine in seveda razpoložljiva finančna sredstva. Vodovod je bil tako obnovljen ob že omenjeni gradnji kanalizacije v Imovici in Prevaljah. V zadnjih letih je bila obnova vodovoda izvedena še na Zupanovi ulici na Prevojah, pri Stari pošti v Podpeči, na območju Mlakarjeve, Maroltove in Šolske poti, trenutno se zaključuje obnova na Prevojah, vsako leto pa se sredstva nameni tudi za potrebne obnove oziroma zamenjave opreme na objektih, ki jih je v občini Lukovica samo na vodovodnem omrežju več kot 30 (zajetja, črpališča, vodohrani).

Poleg obnov pa je zaradi večanja števila prebivalstva v občini v prihodnje treba načrtovati tudi širitve kapacitet, na primer povečanje vodohrana Kamrca. Stalna vlaganja v oba sistema so torej nujna, če želimo tudi v prihodnje zagotavljati zanesljivost obeh sistemov.

Tako v Sloveniji kot v večini preostalega sveta se v zadnjih letih soočamo s problematiko podnebnih sprememb. Kako na te spremembe gledate v JKP Prodnik in kako se bo treba prilagoditi glede na spremenjene razmere? Obstajajo kakšni scenariji?

Vsekakor je vpliv podnebnih sprememb prisoten in postaja dejstvo.

Prilagoditi se bomo morali vsi: upravljavci z rednim nadzorom nad delovanjem sistema ter nenehnimi optimizacijami, kar vključuje predvsem redno delo na nadzoru vodnih izgub, občine z rednimi vlaganji v infrastrukturo, skladno z razvojnimi trendi, in nenazadnje uporabniki z odgovornim odnosom do okolja in odgovorno porabo pitne vode. Voda postaja čedalje bolj dragocena dobrina in jo imamo k sreči na našem območju trenutno še dovolj, vsi pa se moramo truditi, da bo tako tudi v bodoče.

Kakšen je scenarij v primeru, da bi prišlo do dolgotrajne suše oz. da bi se dolga sušna obdobja pojavljala dlje časa in bi začelo primanjkovati pitne vode?

Upam, da do najbolj črnih scenarijev ne bo prišlo, kot že omenjeno pa pomanjkanje vode na določenem območju zaradi povezanosti vodovodnih sistemov preko občinskih meja lahko rešujemo s prečrpavanjem iz drugih sistemov oziroma vodnih virov. Še enkrat pa bi na tem mestu poudaril, da so za nemoteno delovanje potrebna redna vlaganja in stalna skrb za delovanje sistemov.

Kako lahko občani sami pripomoremo k ohranjanju in skrbi za pitno vodo?

V zadnjem času se o podnebnih spremembah veliko govori. Predvsem bomo morali spremeniti način življenja na globalni ravni, če želimo omiliti globalno segrevanje in pojavljanje naravnih katastrof. Kot posamezniki se moramo zavedati, da vsako naše ravnanje vpliva na naše skupno okolje in se potruditi, da bo teh negativnih vplivov čim manj. Kar zadeva ohranjanje virov pitne vode, moramo kot posamezniki poskrbeti za nekaj najbolj osnovnih stvari. Poskrbeti moramo za svoje odpadke, tako da čim manj obremenjujejo okolje, jih dosledno ločevati in odlagati v za to namenjene zabojnike, da se jih lahko reciklira. V kanalizacijo ne smemo metati in zlivati odpadkov, uporabljati moramo čim bolj naravna čistila in uživati ekološko, lokalno pridelano hrano in izdelke. Obvezno mora biti pravilno poskrbljeno tudi za odvajanje komunalne odpadne vode, saj neочиščena močno obremenjuje okolje in podtalnico.

BESEDILO: MIHA ULČAR; FOTO: JKP PRODNIK, OBČINA LUKOVICA, PIXABAY.COM

Vodni viri za občino Lukovica so površinski in zato bolj občutljivi na dogajanje na površju.

Za varno oskrbo s pitno vodo ter urejeno odvajanje odpadne vode je potrebna vsakodnevna skrb, kar pomeni redna vlaganja v obnove in vzdrževanje obeh sistemov.

V občini Lukovica imamo dobro pitno vodo

Županja Občine Lukovica mag. Olga Vrankar.

Po besedah županje Občine Lukovica mag. Olge Vrankar imamo v občini Lukovica dobro pitno vodo: »Ko se odpraviš na potovanje po svetu, sploh v vele mesta, tam ne moreš piti vode iz pipe. Doma lahko pijemo iz nje in to je za nas velik privilegij. Vesela sem, da imamo še vedno čiste izvire, ki nam dajejo neoporečno vodo za vsakodnevne potrebe. To je dragocenost in tega se premalo zavedamo. Ljudje se včasih pritožujemo nad klorirano vodo, vendar je treba vedeti, da je to čisto normalen proces, saj je treba sistem in vodo zaradi zagotavljanja neoporečnosti občasno dezinficirati, še posebej v primeru obilnih nalivov, katerih posledica je kaljenje vodnih virov.«

V zvezi z investicijami v vodovodno in kanalizacijsko omrežje pa nam je županja povedala, da obnova javnih vodovodov poteka sistematično in v okviru razpoložljivih finančnih sredstev. »Kot je že omenil direktor JKP Prodnik, je bilo v občini Lukovica v zadnjem obdobju iz-

V občini Lukovica imamo dobro pitno vodo.

vedenih kar nekaj prenov, pa tudi novogradenj javnega vodovodnega in kanalizacijskega omrežja. Tudi v bodoče si bom prizadevala, da bodo občani imeli čim bolj kakovostno pitno vodo. Zato bomo tudi v prihodnjih letih poskrbeli, da se bodo tovrstne investicije nadaljevale v skladu s finančnimi zmožnostmi in viri, ki prihajajo iz naslova omrežnin. Pri tem pa je treba omeniti, da obnavljamo tudi vodne objekte, kot so vodohrani.»

Območje občine Lukovica je prostorsko zelo razgibano, z značilno razpršeno poselitvijo, zato nekatera bolj oddaljena in višje ležeča naselja nimajo javnega vodovodnega omrežja. Z vodo se oskrbujejo iz zasebnih vodovodov in kapnic. Gre za kapnice ali zajetja, ki so si jih občani zgradili sami. Ob tem je županja izrazila željo, da bi imeli vsi občani možnost oskrbe s pitno vodo iz javnega vodovoda. Tega pa, žal, ni mogoče izvesti v zelo kratkem času, saj so takšne investicije povezane z ogromnimi stroški, ki presegajo občinska proračunska sredstva: »Ena izmed možnosti je pridobitev evropskih sredstev za ta namen. Vendar naša občina leži v Osrednji Sloveniji, ki sodi med razvite regije, zato na razpisih težko konkuriramo z občinami iz manj razvitih regij. Tudi na tem področju moramo narediti korak naprej in nuditi upravljavcem zasebnih vodovodov vsaj pomoč pri urejanju dokumentacije, izvajanju rednih analiz in nadzora kakovosti vode. Menim, da bi Občina morala imeti zakonsko možnost soinvestiranja v obnove in gradnje tudi zasebnih vodovodov. S podobno situacijo se v Sloveniji sooča še veliko drugih občin, zato bi morale na tem področju vlaganje javnih sredstev v zasebno lastnino sistemsko urediti pristojne institucije na ravni države.«

BESEDILO: MIHA ULČAR; FOTO: JKP PRODNIK, OBČINA LUKOVICA, PIXABAY.COM

Zanimiv, a strupen

Poletje se je prevesilo v jesen, jutra so postala hladna in meglena, od poletja razgreto in posušeno zemljo pa so končno osvežile dežne kaplje. Temperature so postale primernejše za daljše sprehode z našimi ljubljenci v gozd, kjer pa lahko v tem letnem času pogosto naletimo na znanilca dežja, dvoživko črno-rumene barve, imenovano navadni močerad (Salamandra salamandra).

Močeradi so v tem času zelo aktivni, saj se pripravljajo na prezimovanje. Pri tem velja opozoriti, da ima močerad po telesu razporejene žleze, ki izločajo močan strup, imenovan salamandrin, ki služi za zaščito pred plenilci. Človeku strup ni nevaren, v kolikor ga ne zanesemo v oči ali usta, za psa pa je lahko stik z močeradom usoden. Ogroženi so predvsem mladi, radovedni psi, ki močerada ovohavajo ali polizejo. Zastrupitev s salamandrinom se kaže z drgetanjem, bruhanjem, slinjenjem, močnimi krči in dihalno stisko. Jesenski sprehodi v gozd naj bodo zato nadzorovani. V primeru da pes ugrizne ali zaužije močerada, pa mu je treba čim hitreje sprati gobček in ob pojavu katerega izmed zgoraj navedenih znakov takoj obiskati veterinarja.

BESEDILO: LARA PUC, ŠTUDENTKA VETERINARSKE FAKULTETE, ŽIGA ORAŽEM, DR. VET. MED.

**+ KASKO ZA 1 EUR
+ 5 LET JAMSTVA**

LEVJI BONUS IN BON ZA ZIMSKE PNEVMATIKE OB NAKUPU VOZIL PEUGEOT

PEUGEOT partnerja TotalEnergies Poraba v kombiniranem načinu vožnje po WLTP ciklu: od 0 do 7,7 l/100 km. Izpuh CO₂: od 0 do 175 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6d. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NOx: od 0 do 0,0582 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0 do 0,00117 g/km. Število delcev: od 0 do 3,98. Poraba električne energije pri električnih izvedenkah pri kombinirani vožnji: od 143 do 227 Wh/km. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Ponudba Pika na i velja samo za fizične osebe za vsa prodana (podpis prodajne pogodbe) in dobavljena osebna vozila Peugeot v obdobju od 01.09. do vključno 31. 10. 2022. Vrednost bona in pogoji akcije so objavljeni na www.peugeot.si.

RODEX d.o.o., Rova, Rovska cesta 2, 1235 Radomlje, tel. 01 729 92 00, www.rodex.si

RODEX

DOBRODELNI POHOD MODRIH NOVIC

HVALA

Več o dogodku skupaj z obsežno fotogalerijo si lahko preberete na spletnem portalu Modrih novic

modre novice ^{25 let}

Sb. Primož
850m

CALCIT

Odgovor na članek bivšega člana Nadzornega odbora Danila Kastelica

V septembrski številki Rokovnjača je bil objavljen prispevek Danila Kastelica, člana Nadzornega odbora Občine Lukovica, z naslovom: »Nadzorni odbor Občine Lukovica v kleščah zasebnih interesov«. Ker se v prispevku pojavljajo neupravičene obtožbe na račun občinske uprave, se je občinska uprava odločila, da se na pisanje g. Kastelica javno odzove. Skladno z Zakonom o lokalni samoupravi je nadzorni odbor najvišji organ nadzora javne porabe v občini. V okviru svoje pristojnosti nadzorni odbor opravlja nadzor nad ravnanjem s premoženjem občine, nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev ter nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev. Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava.

V obdobju od januarja 2019 do oktobra 2022 je Nadzorni odbor Občine Lukovica sklical sedem sej. Sedma seja je potekala junija 2020. Občinska uprava je pripravila vse zapisnike sej, s tem da zapisnik sedme seja še ni potrjen, ker se odbor od takrat ni uspel sestati. Navedba g. Kastelica, da je občinska predstavnik uspela napisati zgolj tri zapisnike, torej ne drži. Nadzorni odbor je v navedenem obdobju uvedel tri nadzore. Nadzore so izvajale tričlanske komisije, sestavljene iz članov odbora. Po zakonodaji nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskimi javnim premoženjem ter ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev. Če nadzorni odbor v okviru svoje pristojnosti ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku o delu nadzornega odbora, mora o teh kršitvah v roku petnajst dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije. V postopku izvajanja nadzora je dolžnost posamezne komisije, ki opravlja dejanski nadzor, da sama pripravi končno poročilo, skladno s Pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine. Nalo-

ga občinske uprave je nudenje strokovne in administrativne pomoči v smislu pisanja zapisnikov samih sej ter priprave gradiva in vabil na seje. Nadzorni organ je poleg župana in občinskega sveta tretji samostojni organ občine in s tega vidika bi bilo kakršno koli poseganje občinske uprave v njegove pristojnosti v nasprotju z zakonom.

Načrtovanje dela nadzornega odbora in zagotavljanje sklepčnosti ni naloga občinske uprave kot administrativne podpore. Nadzorni odbor samostojno odloča na sejah, ki jih sklicuje in vodi predsednik Nadzornega odbora na lastno pobudo ali na zahtevo večine članov nadzornega odbora. Če predsednik po prejemu zahteve za sklic seje le-te ne skliče v 20 dneh (redna seja) oziroma v 5 dneh (izredna seja), jo lahko skliče vlagatelj zahteve s podpisami večine članov. S to možnostjo je občinska uprava Danila Kastelica tudi seznanila.

Računsko sodišče kot najvišji revizijski organ za kontrolo državnih računov državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji je konec leta 2021 zaključilo z izvajanjem nadzora nad pravilnostjo dela poslovanja Občine Lukovica v letih 2018 in 2019. Z ugotovitvami Računskega sodišča so bili seznanjeni tako svetniki kot tudi Nadzorni odbor in širša javnost. Skladno z veljavno zakonodajo je Računsko sodišče tisto, ki kot najvišji organ nadzora lahko predlaga občinskemu svetu, da razreši Nadzorni odbor, če slednji ne opravlja svojih nalog ali jih ne opravlja ustrezno.

Navedba: »Tako se Nadzornemu odboru občine na nek način že več let onemogoča izvajanje nadzora s strani občinske uprave ...« je neresnična. Pravice in obveznosti nadzornega odbora so jasno razvidne iz Zakona o lokalni samoupravi. Dolžnost članov odbora pa je, da k izvajanju svoje funkcije pristopijo odgovorno in z določenim predznanjem, ki je potrebno za izvajanje nalog nadzornega odbora občine.

Ali je bilo zadnje poročilo Nadzornega odbora Občine Lukovica o proračunu občine pripravljeno leta 2016, občinska uprava ni preverjala. Dejstvo je, da gre za Odlok o proračunu občine, ki je splošni akt in kot takšen ne sme in ne more biti predmet nadzora s strani nadzornega odbora. Je pa dolžno nadzorovati namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev.

Poudarjamo, da je občinska uprava glede sodelovanja z Nadzornim odborom vedno postopala v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi in Statutom Občine Lukovica in opravila vse administrativne zadeve, da je odbor lahko izvajal svoje naloge. Koliko pa je teh dejansko bilo, pa je stvar samega nadzornega organa.

OBČINSKA UPRAVA OBČINE LUKOVICA

ARTIK

nepremičnine

Zanesljiv partner pri prodaji,
oddaji in nakupu vseh vrst
nepremičnini - od prvega vprašanja
do končne realizacije.

Perovo 26, 1241 Kamnik, info@artik.si, 040 554 000

Beri modre novice na spletu

www.modre-novice.si

modre novice

TV, Internet

ARENA SPORT, SPORT KLUB, POP TV, FILMI, ...

ZANESLJIV
SERVIS LCD TV

Na lokacijah z internetom
možnost sprejema IP TV.

040 997 007
www.zvezdatv.si

UGODNO

TV od 15,99 €

INTERNET od 13 €

brežžično do objekta
s prizemnih oddajnikov
(Limb. Gora, Krvavec,
Geoss, Zg. Javoršica, ...)

WLAN
MMDS

24. SLOVENSKI FESTIVAL VIN

17.–18. november 2022

Cankarjev dom

www.slovenskifestivalvin.si

PROEVENT

Je Ustavno sodišče RS ravnalo v korist družine in otrok?

Ustavno sodišče RS je z nedavno odločitvijo nerazumno poseglo na področje pojmovanja temeljnih človekovih pravic; priznalo je pravico dvema odraslima osebam, da ne glede na spol skleneta zakonsko zvezo in s tem pridobita vse pravice, ki iz te zveze izhajajo, vključno s posvojitvijo otrok. S to odločitvijo pa je hkrati otrokom vzelo pravico, da bodo v primeru posvojitve zaživel v družini z materjo in očetom. **Otrok je dar, je čudež, je subjekt s svojimi pravicami. Pravica nezaščitenega bitja je nad vsemi pravicami. Pravica do življenja, pravica do očeta in matere.**

Naslednji korak, ki ga »svobodne« in »napredne« struje potiskajo v ospredje, je sprememba spola. Po postopku, ki ne bo več vključeval mnenja zdravstvene stroke, temveč bo začel kot upravni postopek na podlagi odločitve osebe, ki se v svojem telesu ne bo počutila dobro. Na stroške obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Je vse to res znak napredne družbe?

Moderna družba želi s pomočjo zakonodaje pod plaščem človekovih pravic razkrojiti družino, ki v vseh kulturah in vseh vrednostnih sistemih velja za osnovno celico zdrave družbe. Družino pa tvorita oče in mati. Takí so naravni zakoni, ki jih nevarne ideologije ne morejo zanikati. Te ideologije tlakujejo pot trgovini z otroki s skrajno ponižujočim odnosom do žensk iz težjih socialnih okolij.

V NSi se nikoli ne bomo mogli poistovetiti z mislijo, da smo postali starš 1 ali 2 ali da bomo sklenili zakonsko zvezo z osebo 1 ali 2. Zakonsko zvezo sestavljata mož in žena, torej moški in ženska, ki edina po naravni poti lahko ustvarita novo življenje. Vse ostalo je demagogija in iskanje nečesa, kar ne obstaja. Teh vprašanj, ki so temeljnega pomena za nadaljnji obstoj zahodne civilizacije, ne moremo presojati zgolj skozi prizmo današnjega modernega časa ali levo/desno orientiranih; gre za mnogo več, za spoštovanje naravne vloge moškega in ženske, ki imata v družini vsak svojo vlogo. To je dejstvo.

Bo Ustavno sodišče, ki relativizira srčiko družbe, družino z očetom in materjo, zmoglo novo presojo? In kje je ostala psihološka, sociološka stroka in mladinska psihologija? Zakaj molčijo?

OO NSi LUKOVICA

CICIBANOVE URICE

bodo organizirane za otroke, ki niso vključeni v vrtec in so rojeni leta 2017, 2018 in v prvi polovici leta 2019.

Začele se bodo v **TOREK, 8. 11. 2022**, ob 16.00, v enoti vrtca Medo Prevoje.

Vpis otrok in informativni sestanek bo v **SREDO, 2. 11. 2022, ob 17.00, v VVE Medo na Prevojah.**

Z vašimi otroki bo **JOLANDA KRESLIN**, vzgojiteljica.

Vabljeni!

Izognite se NAPETOSTI in preverite NAPETOST VAŠEGA AKUMULATORJA

Bližajo se nizke zunanje temperature, zaradi česar se bo zmanjšala moč vašega akumulatorja.

PREVERIMO NAPETOST vašega akumulatorja in ga po potrebi ZAMENJAMO

041 / 877 - 800

AVTO KVEDER

info@avtokveder.com

ZIMSKI URNIK ODVOZA BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV

Uporabnike javne službe zbiranja biološko razgradljivih odpadkov obveščamo, da z novembrom začne veljati zimski urnik odvoza biološko razgradljivih odpadkov, ki se v zimskem času odvažajo na 14 dni.

Točni datumi odvoza za posamezno odjemno mesto so objavljeni na računu za komunalne storitve (v preglednici z navedenimi zabojniki) in v portalu eProdnik.

Tedenski odvoz se ponovno začne izvajati z marcem.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

Prostovoljci in bodoči uporabniki »Točke za starejše« vabljeni v Lukovici

RAZVOJNI CENTER
SRCA SLOVENIJE

DEVELOPMENT CENTRE
OF THE HEART OF SLOVENIA

LAS
SRCE
SLOVENIJE

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Projekt sofinancirata Evropska unija iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014-2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovoren LAS Srce Slovenije.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

V okviru LAS projekta »Točka za starejše – Vzpostavitev modela in storitev za pomoč starejšim na domu« se bo predvidoma v novembru 2022 vzpostavila točka za starejše tudi v občini Lukovica. Koordinatorji točk v septembru in oktobru pridobivajo prostovoljce in bodoče uporabnike ter organizirajo prvi skupni sestanek vseh organizacij v občinah, ki delajo s starejšimi. **Vabljeni vsi, ki bi se želeli vključiti kot prostovoljci in tudi starejši** (bodoči uporabniki), ki potrebujete pomoč ali podporo.

Skozi projekt, katerega partner je tudi **Občina Lukovica**, se dobra praksa **Zavoda Oreli** iz Kamnika prenaša na območje občin Litija, Šmartno pri Litiji in Lukovica. Na točkah za starejše bo omogočeno sprejemanje telefonskih klicev, elektronske pošte, pa tudi osebni obisk, kjer bodo starejši lahko povprašali za nasvet in pomoč. Prostovoljci bodo delali tudi na terenu (pogovor, družba, dostava hrane ipd.). V ta namen so si predstavniki občin, društev upokojencev in koordinatorji bodočih točk za starejše v Litiji, Lukovici in Šmartnem pri Litiji ter ostalih organizacij 24. avgusta 2022 **ogledali prostore Zavoda Oreli v Kamniku**. Predstavili so svojo dobro prakso za povezovanje in koordiniranje pomoči starejšim v občini Kamnik ter **aplikacijo »Prostovoljec«**, ki je

enovita platforma za sprejemanje naročil po pomoči, koordinacijo in izvedbo del. Svoje izkušnje z delom v Zavodu Oreli pa so z nami delili tudi štirje prostovoljci. V Lukovici bo točko za starejše koordiniralo **Društvo upokojencev**.

Svoj **interes za vključitev v mrežo prostovoljcev** ali **uporabnikov** sporočite na anita.molka@razvoj.si ali pokličite na **01 8962 710**. Za vse dodatne informacije nas kontaktirajte.

BESEDILO IN FOTO: ANITA MOLKA

Združenje borcev za vrednote NOB Lukovica

vabi

na žalne svečanosti ob dnevu spomina na mrtve.

Združenje borcev za vrednote NOB bo tako tudi letos ob dnevu spomina na mrtve organiziralo žalne svečanosti ob spomenikih NOB.

Žalne svečanosti bodo:

- 29. 10. 2022, ob 11.00, pri spomeniku NOB na Golčaju,
- 1. 11. 2022, ob 9.00, pri spomeniku NOB Lukovica,
- 1. 11. 2022, ob 10.00, pri spomeniku NOB Prevoje.

PRESEDNIK ZDRUŽENJA NOB LUKOVICA
MARJAN KRIŽMAN

*Ti ne veš,
kako pogrešamo te mi,
spočij zdaj trudne si oči,
za vse še enkrat hvala ti.*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 89. letu sklenila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

ANA CERAR

iz Zgornjih Papreč.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečne besede sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju, zdravniku Marjanu Lobodi, patronažnima sestrama Irmu Markovšek in Mateji Parkelj. Hvala duhovniku Bernardu Rožmanu za lepo opravljen obred, pogrebni službi Vrbančič, pevcem in trobentaču. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

ROKOVNJAČEVA NAGRADNA KRIŽANKA

Uredništvo Rokovnjača
Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica

Nagrajuje Center za zaščito in reševanje Domžale

CZR Domžale bo trem izžrebanim nagrajencem Rokovnjačeve križanke podaril 1 x ročni gasilni aparat (6 kg) in 2x ročni gasilni aparat (2 kg).

Prevzem nagrade je na Centru za zaščito in reševanje Domžale, Količevo 2A, 1230 Domžale.

Nagrado bodo prejeli trije prejemniki, ki jih bomo izžrebali **med vsemi prispelimi in pravilno izpolnjenimi križankami**. Izpolnjene križanke (samo posredovanje gesla ni dovolj!) nam lahko pošljete do petka, 4. novembra 2022, na naslov: Uredništvo Rokovnjača, Stari trg 1, 1225 Lukovica, ali skenirane na elektronski naslov: rokovnjac@lukovica.si. Poleg ne pozabite pripisati svojih podatkov (ime in priimek ter naslov).

Nagrada križanka številke 7/2022

Geslo nagradne križanke: **ANIMA STRATH**

Nagrado prejme: **Karmen Sovič, Iris Lucija Mlakar, Jemec Metka**

Za prevzem nagrade se prejemniki obrnejo na Melisa Veterino, Obrtniška ulica 1, 1225 Lukovica. Nagrajenci se morajo ob prevzemu nagrade izkazati z osebnim dokumentom.

KDOR DRUGEMU ZA PLAČILO ODDAJA SOBODALI STANOVANJE	NAUK O USTROJU AVTOMOBILOV	NASELJE V OBČINI MEDVODE	POLJSKA TENIŠKA IGRALKA SWIATEK	SEVERNO-ATLANTSKI VOJAŠKI PAKT	POTAP-LJAŠKA DIHALKA	EVGEN JURIC	ANGLEŠKI NOGO-METAŠ (KEVIN)	AVTOR: GREGA RIHTAR	GESLO	RADOVAN LORBEK	VRAŽNI OBESEK	HUMORIST TONE FORNEZZI	PESNIK PETERKA	ŠKODLJIV, PODGANI PODOBEN GLODAVEC	AVSTRIJSKA ATLETINJA DADIC	JAPONSKO MESTO NA KJUŠUJU	ANJA RUPEL
NAŠ KIPAR (JAKOB)								SVEŽ ALI PREKAJEN SVINJSKI VRAT									
TVEGANOST, RIZIKO								ŠPANSKI REŽISER (PEDRO) GOZDNA ZVER									
REKA V KOLUMBIJI						GORA V ŠVICI REKA V GRČILJI, EVROTAS				RAZISKOV. NLP-JEV FENICAN. BOGINJA LJUBEZNI							PREBIVALEC KOČEVSKEREKE
AFRIŠKI PTIČ TEKAČ			IZVIRNIK, PRVOPIŠ AMERIŠKI IGRALEC HUDSON									BIATLONSKI DELAVEC (BORUT) BREZ-ŽENSTVO					
TURŠKI MARŠAL LATAS				NASELJE BLIZU METLIKE FR. PEVKA (AMANDA)									NEMŠKI TEOLOG (KARL)				
DON ELLIS			SESTAVINA ŽIVALSKIH MAŠČOB AM. PEVEK (FRANKIE)					VRV ZA UTRDITEV JAMBOROV ANTON ŽABKAR					DŽIN		ANTON CEHOV CIKLIČNA SPOJINA, INOZITOL		
ZALOŽNIK NA AVSTRIJSKORORSKEM (MATIJA)						SEL	STARI SLOVAN HRIB NAD LOŠKO DOLINO					LIRIČNOST NAŠ NEKDANJI KOŠARKAR (IVD)					
GESLO (REDKO)					PES (LJUBKOV.) AFROKARIBSKI PESNIK CESAIRE					KOS. POET MEHMETI NIZOZEM. ASTRONOM (JAN H.)				KRAJ PRI ZADRU IGRALKA SARDOČ			
BALERINA KLAŠNJA			KUBANSKI POLITIK CASTRO PESNICA SEIDEL				DOMOVINA MOABITOV KRATICA ZA KALORIJO						MOLIBDEN DEL KROŽNICE			KOSTUMOGRAFINJA VOGELNIK	BRIGA, SKRB, VNEMA
PESNICA NOVI				NERAZUM-LJIVOST OTO VRHOVNIK													
GOSPODARSKI USTROJ DOLOČENE DRUŽBE									GOVORNIŠTVO								
RT NA VZHODNI OBALI FLORIDE									TONE URBAS			AZLJSKA DRŽAVA					

POMOČ: ATRATO-reka v Kolumbiji, ERR-gora v Švici, INOZIT-ciklična spojina, IVONA-avstrijska atletinja Dadic, ULAKA-hrib nad Loško dolino, VERJE-naselje v občini Medvode

MALGAJ®

Ime s tradicija!

PRODAJA RABLJENIH VOZIL ODKUP VOZIL ZA GOTOVINO!

Avtohiša Malgaj, d.o.o., Tržaška cesta 108, 1000 Ljubljana
Prodaja rabljenih vozil: 01/ 20 00 560, e-mail: info@malgaj.com

www.avtohisamalgalj.si

Akcija

BMW serija 3 Touring: 330d xDrive Avt. FULL LED NAVI KAMERA - 2993 ccm, 190 kW (258 KM) - L. 2018/02 - samo 138.281 km - 1. lastnik, ohranjeno, redno servisirano vozilo z znano zgodovino. 4x4 pogon, avt. menjalnik, bluetooth, navigacija, tempomat, parkirni senzorji zadaj, vzratna kamera, full led žarometi, električna prtljažna vrata, esp,... možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 23.900,00 €

Akcija

Mini Clubman Mini Cooper D - 1995 ccm, 110 kW (150 KM) L. 2016/3 - 103.413 km. Odlično ohranjeno atraktivno vozilo z znano zgodovino, od prvega lastnika. Navigacija, bluetooth, tempomat, pdc, potovalni računalnik, ... Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 17.880,00 €

Akcija

Renault Megane Berlina dCi 115 LINE ASSIST NAVI 2XPDC - 1461 ccm, 85 kW (116 km), 03/2019 - 92.113 Km, 1. Lastnik. Ohranjeno in redno servisirano vozilo. Navigacija, parkirni senzorji spredaj in zadaj, bluetooth, usb, usnjen multifunkcijski volan, avtomatska klimatska naprava, prednje dnevne led luči, keyless go, tempomat, sredinski naslon za roko, ...

Financiranje preko banke rci - kredit/leasing od 2 - 7 let. Možno tudi brez pologa od 2 do 7 let.

Akcijska cena: 14.599,00 €

Akcija

Renault Espace TcE 200 Initiale Paris - EDC, AKTIVNI TEMPOMAT, USNJE - 1618 ccm, 147 kW (200 KM), (avtomatik) . L. 2015/08 124.361 km. Posebno vozilo z 2 elektronsko nastavljivima sedežema v drugi vrsti. Lepo ohranjeno vozilo z znano zgodovino. 4 control (štirikolesni volan), opozorilo za zapustitev voznega pasu, avtomatski menjalnik, aktivni tempomat, opozorilo o mirnem kotu, head-up display, zaviranje v sili. Full led (led žarometi, dnevne led luči, zadnje led luči), vzratna kamera. Park asistent, prednji in zadnji parkirni senzorji, gretje sedežev spredaj in zadaj, original 19" alu platišča... Financiranje preko banke rci - kredit/leasing od 2 - 7 let. Možno tudi brez pologa od 2 do 7 let.

Akcijska cena: 18.999,00 €

Akcija

Ford Kuga 2.0 TDCi SportStyle Powershift - novi park. sen. led, 1997 ccm, 88 kW (120 km) - L. 2018/09, 51.604 km. Zelo lepo ohranjen, z znano zgodovino in od 1. lastnika. Dvopodročna avtomatska klima, parkirni senzorji zadaj, alu platišča, navigacija, usb, bluetooth, keyless go, meglenske, prednje dnevne led luči, tempomat, usnjen multifunkcijski volan, strešne sani, el. pomik spredaj in zadaj... Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 19.880,00 €

Akcija

Renault Kadjar Energy dCi 110 Intens EDC Cross over - 1.464 ccm, 80 kW (110 km) , l.2017/05 , 137.201 km , 1. Lastnik, avtomatski menjalnik edc , navigacija, bluetooth, tempomat, led dnevne luči keyless go, alu platišča 17«, pdc spredaj + zadaj ... financiranje preko banke RCI - KREDIT/LEASING od 2 - 7 let. Možno tudi brez pologa od 2 do 7 let.

Akcijska cena: 14.800,00 €

Več kot fer. HOFER.

SVEŽE. OKUSNO.
SLASTNO. po **HOFER**
CENI,

Kontrolirana atmosfera ohranja svežino.

Pri tem načinu pakiranja nepredušna folija meso fizično ločuje od zunanjih vplivov. Za zaviranje rasti mikroorganizmov pa sta dodana še kisik in ogljikov dioksid. Ob primernem hlajenju tako sveže meso dlje časa ohrani svojo kakovost in pristen okus.

Kadar ste lačni, so vredni zlata.

Zavezanost visoki kakovosti se v trgovinah HOFER odraža tudi v **dnevni ponudbi** svežega mesa. Skrbno izbrani kosi svinjine prihajajo zgolj od **preverjenih dobaviteljev**, našim kupcem pa jih ponujamo po večini v kontrolirani atmosferi ali v vakuumskem pakiranju.

Kerv večini **sodelujemo z lokalnimi dobavitelji**, ohranjamo kakovost in svežino mesa tudi s pomočjo **kratkih dobavnih poti**, kar potrjujejo tako rezultati lastnega nadzora kot redna preverjanja različnih neodvisnih inštitutov.